

URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA

AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU
NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA OD 2013. DO
2020. GODINE ZA RAZDOBLJE 2013. – 2015.

NACRT

Veljača, 2013.

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. OBRAZOVANJE.....	6
2. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT	22
3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA.....	41
4. SOCIJALNA SKRB.....	63
5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	80
6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT	91
7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA.....	99
8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA	118
9. USKLAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	128
FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU AKCIJSKOG PLANA.....	130
ZAKLJUČAK	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.

Popis kratica

AUDIO – Agencija za upravljanje državnom imovinom
BPRI – Best Practices for Roma Integration
AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje
DORH – Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje
JL/P(R)S – Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS – Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S – Jedinice područne (regionalne) samouprave
MINPO – Ministarstvo poduzetništva i obrta
MRMS – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
MSPM – Ministarstvo socijalne politike i mladih
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MZOIP – Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
MZOS – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
NCVVO – Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
NSUR – Nacionalna strategija za uključivanje Roma
OCD – Organizacije civilnog društva
OESS - Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
OSCE/ODIHR – Organization for Security and Co-operation in Europe/Office for Democratic Institutions and Human Rights (Organizacija za europsku sigurnost i suradnju/Ured za demokratske institucije i ljudska prava)
TDU – Tijela državne uprave
ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
UN – Ujedinjeni narodi
VE – Vijeće Europe

UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma¹ za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu Strategija) na sjednici održanoj 29. studenog 2012. godine.

Strategija se nadograđuje na Nacionalni program za Rome iz 2003. godine, redefinirajući nacionalne prioritete, načine provedbe i poduzimanje posebnih mjera sukladno izmijenjenim društvenim i političkim okolnostima, ostvarenom napretku i daljnjim izazovima u procesu uključivanja i poboljšanja socio-ekonomskog položaja Roma. Istovremeno, Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine usklađuje se temeljni strateški dokument Republike Hrvatske za integraciju pripadnika romske nacionalne manjine s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine. Strategija se temelji i na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska stranka.

Strategija je usklađena s uočenim potrebama i izazovima povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i EU. Strategija sadrži opće i posebne ciljeve postavljene kao smjernice za kreiranje javnih politika usmjerenih na socio-ekonomsko uključivanje romskih zajednica do 2020. godine.

Početak primjene Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine, prestaju se primjenjivati Nacionalni program za Rome, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 16. listopada 2003. godine i Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015., koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 31. ožujka 2005. godine.

S ciljem definiranja načina provedbe Strategije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pristupio je izradi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine za razdoblje 2013.-2015. (u daljnjem tekstu Akcijski plan).

Akcijski plan pobliže definira načine provedbe općih i posebnih ciljeva definiranih u Strategiji, rokove provedbe, nositelje i provedbena tijela mjera, početne vrijednosti, izvore i načine prikupljanja podataka te financijska sredstva potrebna za provedbu Akcijskog plana za trogodišnje razdoblje.

Metodologija praćenja provedbe Akcijskog plana

Kako bi osigurali sustavno i svrhovito praćenje provedbe potrebno je osmisliti i izraditi jednostavnu i provedivu metodologiju koja će osigurati razumijevanje svrhe procesa praćenja i uključenosti svih dionika. Praćenje provedbe Akcijskog plana provodit će se putem Izvješća o provedbi. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina imenovat će tim stručnjaka koji će izraditi metodologiju praćenja provedbe Akcijskog plana po pojedinim resorima i razinama provedbe, te unificirani format izvješća.

---

¹ Napomena: Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira u kojem se rodu koristili.

Revizija i evaluacija

Kako bi se osigurala usklađenost ciljeva i mjera Strategije i Akcijskog plana s kretanjima vezanim uz uključivanje i promjenu socio-ekonomskog položaja Roma, potrebno je provoditi srednjoročnu i nezavisnu vanjsku evaluaciju te periodično revidiranje sadržaja dokumenta. Za koordinaciju aktivnosti revizije bit će zadužen Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s dionicima na nacionalnoj i lokalnoj razini, uključujući i romsku zajednicu kao ciljanu skupinu.

Evaluacija

U svrhu procjene rezultata i učinaka mjera definiranih u okviru ciljeva Strategije, periodično će biti organizirane evaluacije provedbe:

Srednjoročna (mid-term) evaluacija, sredinom 2014. godine - uz pomoć nezavisnog stručnjaka i aktivno sudjelovanje romskih udruga, usmjerena na analizu dostupnih primarnih podataka i fokusirane pilot ankete radi identifikacije trendova;

Vanjska nezavisna evaluacija na kraju Akcijskog plana, u drugoj polovici 2015. godine, koristeći participativne metode, uz aktivnu uključenost predstavnika romske nacionalne manjine, provedbenih tijela, JL/P(R)S te ostalih dionika.

Evaluacijom će biti obuhvaćeni dokumenti Strategije i pratećeg Akcijskog plana važećeg za period za koji se evaluacija provodi. Tijelo odgovorno za provedbu evaluacije i nositelj aktivnosti vezanih uz evaluaciju bit će Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Revizija

Revizija se odnosi na Nacionalnu strategiju i na Akcijski plan i provodi i u slučaju kada se na temelju izvješća utvrdi kako predviđeni ciljevi ili mjere ne donose rezultate ili su neprovedivi. Revizijom se smatra brisanje određenih ciljeva iz Strategije ili mjera iz Akcijskog plana i/ili unošenje novih ciljeva u Strategiju ili mjera u Akcijski plan, izmjena rokova, financijskih pokazatelja, glavnih nositelja i indikatora provedbe. Revizija može biti redovita i izvanredna.

Proces redovne revizije Strategije ili Akcijskog plana pokreće Povjerenstvo za praćenje Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina će, u suradnji s nositeljima mjera, na osnovi praćenja učinka i uspješnosti mjera koordinirati proces periodične revizije dokumenta Strategije i Akcijskog plana. Proces revizije bit će zasnovan na rezultatima praćenja učinka i uspješnosti mjera te rezultatima zaključcima i preporukama evaluacije provedbe mjera. Tijek postupka revizije bit će sljedeći:

1. Nakon izrade izvješća detektirati slabosti u provedbi te izraditi preporuke za naredno razdoblje;
2. Na temelju detektiranih slabosti i izrađenih preporuka pokrenuti proces revizije ciljeva i mjera sadržanih u dokumentu Strategije i pripadajućem Akcijskom planu važećem za razdoblje provedbe obuhvaćen revizijom. Revizijom će se utvrditi koje ciljeve i mjere treba zadržati, izostaviti iz dokumenta ili ih izmijeniti sukladno rezultatima provedbe i preporukama evaluacije.
3. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koordinira proces revizije s nositeljima mjera te sukladno detektiranim slabostima i izrađenim preporukama revidira postojeći dokument tijekom III. kvartala tekuće godine.

4. Konačan prijedlog revidiranog dokumenta Strategije i/ili Akcijskog plana utvrđuje Povjerenstvo te ga predlaže Vladi Republike Hrvatske koja ga usvaja u IV. kvartalu tekuće godine s početkom provedbe od 1. siječnja naredne godine.
5. Proces izvanredne revizije pokreće Povjerenstvo za praćenje Nacionalne strategije za uključivanje Roma samostalno ili na inicijativu romskih organizacija i institucija ili na inicijativu pojedinih nositelja mjera. Ukoliko se revizijom i evaluacijom utvrdi da je potrebno mijenjati pojedine mjere, isto će se provesti putem Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Strategije. Za pokretanje postupka izvanredne revizije potrebno je Povjerenstvu za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma podnijeti službeni zahtjev za izmjenom konkretnih mjera u okviru Akcijskog plana uz argumentaciju potkrijepljenu konkretnim podacima.

1. OBRAZOVANJE

Opći cilj: Poboljšati pristup kvalitetnom obrazovanju uključujući obrazovanje i skrb pruženu u ranom djetinjstvu, ali i osnovnog, srednjeg i sveučilišnog obrazovanja s posebnim naglaskom na uklanjanja moguće segregacije u školama; spriječiti preuranjen prekid školovanja i osigurati lagan prijelaz iz škole do zaposlenja.

Posebni ciljevi:

1. Podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH;
2. Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja;
3. Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%);
4. Do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine;
5. Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnik/ca romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine;
6. Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Do 2020. godine povećati broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

7. Povećati obuhvat odraslih pripadnika/ca romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće, strukovno, visoko i obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja njihovih kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH.

Definicija:

Do 2015. godine razviti sustav podrške odgojno obrazovnim ustanovama za razvoj odgojno obrazovnih programa i primjenu odgojno obrazovnih praksi koje će osigurati adekvatnu pripremljenost djece za školu te uvjete za istinsku socijalnu integraciju poštujući specifičnosti rada u multikulturalnom okruženju te s djecom iz socijalno depriviranih obitelji.

Pokazatelj učinka:

- a) a) Doneseni akti na razini MZOS, Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO), kojima se utvrđuje program praćenja i podrške te odgovornosti pojedinih institucija za njegovu provedbu.

Polazna vrijednost:

- b) Nisu doneseni akti

Izvori podataka:

- a) Izvješće AZOO
- b) Nezavisna evaluacija provedbe NSUR
- c) Evaluacija kvalitete predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja dostupnog romskoj djeci od strane Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO)

Napomena: Mjere za ovaj cilj izradit će se tijekom prve revizije Akcijskog plana.

Posebni cilj 2: Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju

razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja.

Definicija:

Uspostaviti mehanizme koji će omogućiti dostupnost predškolskog odgoja marginaliziranim i socijalno isključenim skupinama kroz povećano djelovanje u zajednici. Povećati broj upisane romske djece oba spola u integrirane predškolske programe u okviru redovnih predškolskih ustanova te broj djece koja nisu uključena u predškolski odgoj, u programe predškole u trajanju od minimalno 1 godine po pet sati dnevno tijekom pedagoške godine do 2020. Preporuka je minimalno 2 godine predškole.

Pokazatelji učinka:

- a) Neto omjer upisa romske djece - Neto omjer upisa je omjer upisane djece službeno određene dobi za razinu odgoja i obrazovanja prema ukupnoj populaciji u toj dobi.
- b) Stopa sudjelovanja romske djece oba spola u integriranim programima predškolskog odgoja i naobrazbe:
  - a) redoviti, cjeloviti programi
  - b) program predškole – za djecu u šestoj godini života koja nisu polaznici redovitog programa predškolskog odgoja
- c) Praćenje ovih pokazatelja treba vršiti po programima.
- d) Javni trošak predškolskog odgoja i obrazovanja kao udio u proračunu Jedinica lokalne/područne (regionalne) samouprave (JL/P(R)S) (%)
- e) Broj sati koje su učenici proveli po pojedinim programima
- f) Vrednovanje kvalitete predškolskog odgoja i naobrazbe – pedagoški standard, samovrednovanje
- g) Broj i kvaliteta provedenih seminara stručnog usavršavanja za rad u multikulturalnim sredinama;
- h) Broj polaznika, trajanje edukacije osposobljavanja i uspješnost.

Polazna vrijednost:

- a) Udio romske djece koja pohađa predškolski odgoj u odnosu na ukupni broj romske djece predškolske dobi u 2012.
- b) Udio romske djece koja pohađa program predškole u odnosu na ukupni broj romske djece predškolske dobi u 2012.

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. godine
- b) Procjena generacije prema UNDP.
- c) Uredi državne uprave – podaci iz matice rođenih.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>1.1 Sufinanciranje roditeljskog udjela za pripadnike romske nacionalne manjine u integriranim programima predškolskog odgoja.</p> <p><i>Definicija:</i> MZOS redovito po zahtjevima roditelja i predškolskih ustanova sufinancira roditeljski udio u ekonomskoj cijeni predškolskog odgoja za djecu pripadnike romske nacionalne manjine. Obavijestiti predškolske ustanove putem ureda državne uprave u županiji i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba o mogućnosti dobivanja sredstava za roditeljski udio u programima predškolskog odgoja u kojima su uključena romska djeca; zatražiti podatke o broju programa, broju djece obuhvaćene predškolskim odgojem, broju integriranih odgojno-obrazovnih skupina i odgojnoobrazovnih skupina u kojima su samo romska djeca.</p>	<p><i>Nositelj:</i> MZOS; uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove</p>	<p>a) Broj romske djece za koju je odobreno sufinanciranje;</p> <p>b) Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje;</p> <p>c) Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj romske djece za koju je odobreno sufinanciranje u 2012.: 182 (82 m, 100 ž);</p> <p>Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje u 2012.: ukupno 45 ustanova ostvaruje programe predškolskog odgoja;</p> <p>Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno, početak 2012./2013.: Ukupno 811 djece, od toga 455 u predškolskom odgoju (233 m i 222 ž) i 356 u predškoli (186 m i 170 ž).</p>	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
<p>1.2 Sufinanciranje programa predškole za pripadnike romske nacionalne manjine</p> <p><i>Definicija:</i> Obavijestiti predškolske ustanove i osnovne škole koje ostvaruju</p>	<p><i>Nositelj:</i> MZOS na osnovi izvješća ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i</p>	<p>a) Broj romske djece u programima predškole;</p> <p>b) Broj programa predškole u kojima su uključena romska</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj romske djece u programima predškole, početak 2012./2013.: 356 djece (186 m i 170 ž) u predškoli;</p>	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

programe predškole putem ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba o mogućnosti dobivanja sredstava za roditeljski udio u programima predškole u kojima su uključena romska djeca; zatražiti podatke o broju programa i broju djece obuhvaćene programom predškole.	sport Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole	djeca		Broj programa predškole u kojima su uključena romska djeca u 2012.: ukupno 21 program.		
--	--	-------	--	---	--	--

Posebni cilj 3: Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%)

Definicija:

Osigurati obuhvat osnovnim obrazovanjem svoj djeci romske nacionalnosti bez obzira na status obitelji po pitanju državljanstva, boravišta te postojanje dokumentacije o identitetu djeteta. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja te pružanju podrške djeci, obiteljima i obrazovnim djelatnicima.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa obuhvata romske populacije osnovnim obrazovanjem.
- b) Stopa završnosti osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine.
- c) Omjer završetka školovanja - primarni omjer završetka osnovne škole je omjer ukupnog broja učenika/ca koji uspješno završavaju posljednju godinu osnovne škole u jednom naraštaju prema ukupnom broju djece koja bi trebala završavati školu.
- d) Stopa odustajanja i uzroci
- e) Obrazovna postignuća učenika romske nacionalne manjine, ili uspješnost završetka
- f) Broj godina provedenih u osnovnoškolskom obrazovanju (pitanje ponavljača)
- g) Broj romske djece u redovnom ili prilagođenom programu u odnosu na broj sve djece u redovnom ili prilagođenom programu.

Polazna vrijednost:

- a) Udio romske djece koja je obuhvaćena osnovnim obrazovanjem u odnosu na ukupni broj romske djece osnovnoškolske dobi u 2012.

- b) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su završili osnovnu školu u odnosu na ukupni broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine starijih od 15 godina.

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji;
 b) Procjena generacije prema UNDP;
 c) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji po dobnoj strukturi.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Upis romske djece oba spola u osnovne škole <u>Definicija:</u> Od ureda državne uprave u županijama te Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, zatražiti podatke o broju pripadnika romske nacionalne manjine u školama te druge pokazatelje o praćenju uspješnosti učenika prema tablicama baze podataka za praćenje populacije romskih učenika/ca u školskom sustavu.	<u>Nositelj:</u> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole	a) Broj romske djece koja su uključena u osnovno obrazovanje na početku i kraju školske godine b) Ukupan broj učenika/ca osnovne škole	Baza podataka MZOS-a	Broj upisane romske djece u osnovne škole po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 5137 učenika (2612 m i 2561 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
3.2 Stvaranje preduvjeta za uključivanje učenika/ca Roma u produženi boravak <u>Definicija:</u> Organizirati sastanke s osnivačima osnovnih škola i uredima državne uprave u županiji te Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba u vezi sa stvaranjem preduvjeta za	<u>Nositelj:</u> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole	a) Broj djece obuhvaćene produženim boravkom po spolu	Baza podataka MZOS-a	Broj romske djece obuhvaćene produženim boravkom po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 367 učenika(183 m i 184 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

uključivanje učenika/ca Roma u produženi boravak.						
<p>3.3 Osposobljavanje suradnika pomagača</p> <p><u>Definicija:</u> Nastaviti edukaciju suradnika pomagača.</p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS; AZOO</p>	<p>a) Broj suradnika pomagača u osnovnim školama;</p> <p>b) Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj suradnika pomagača u osnovnim školama: 23 pomagača (12 m i 11 ž), te 2 koja financira lokalna uprava;</p> <p>Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači: Hrvatski centar za dramski odgoj (HCDO) proveo je u 2012. g. međunarodni projekt „Odgojna drama i kazalište kao sredstvo poticanja i inkluziju Roma“ kojega je sufinanciralo Otvoreno društvo Budimpešta. Program su podržali MZOS i AZOO, a bio je namijenjen učiteljima, odgajateljima, stručnim suradnicima i pomagačima u odgoju i nastavi u školama s većim brojem romske djece i učenika. Održano je: 18 radionica za 161</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

				sudionika u Međimurju, Zagrebu, Sisku i Slavonskom Brodu.		
--	--	--	--	---	--	--

Posebni cilj 4: Do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine

Definicija:

Pravilnikom propisati obvezu i modalitete za izradu i provedbu desegregacijskih planova te mjera namijenjenih prevenciji pojave obrazovne segregacije.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine.
- b) Donesen pravilnik o prevenciji obrazovne segregacije i modalitetima desegregacije.

Polazna vrijednost:

- a) Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
4.1 Stvaranje preduvjeta za smanjivanje broja razrednih odjela koje pohađaju samo Romi <i>Definicija:</i> Povećati broj razrednih odjela u kojima su integrirani romski učenici te s tim u vezi održati sastanke s ravnateljima škola, predstavnicima županija, odnosno osnivačima škola i uredima državne uprave u županijama u kojima postoji problem razrednih odjela u kojima	<i>Nositelj:</i> MZOS, JP(R)S, uredi državne uprave u županijama	a) Broj razrednih odjela u koje su uključeni romski učenici/ce	Baza podataka MZOS-a	Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo romski učenici/ce, 2012./2013. školska godina: 50 romskih odjela (na razini RH Romi su raspoređeni u 2028 razredni odjel na početku 2012./2013., od toga u 1978	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

su samo učenici Romi.				mješovitih odjela i 50 odjela u kojima su samo Romi)		
-----------------------	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 5: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnik/ca romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine.

Definicija:

Provoditi mjere usmjerene poticanju učenika osnovnih škola i srednjoškolaca na nastavak školovanja te pružanju podrške učenicima, obiteljima i obrazovnim djelatnicima uz nastavak stipendiranja studenata i pojačanu ulogu vijeća romske nacionalne manjine te nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje.
- b) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- c) Broj korisnika/ca stipendija i potpora
- d) Stopa upisa učenika/ca romske nacionalne manjine u srednje škole u odnosu na postotak učenika/ca pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili osnovnu školu.
- e) Broj / postotak učenika/ca pripadnika romske nacionalne manjine u gimnazijskim programima na u odnosu na ukupnog broja upisanih u srednjoškolske programe
- f) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje
- g) Stopa odustajanja i uzroci
- h) Obrazovna postignuća učenika romske nacionalne manjine, ili uspješnost
- i) Broj godina provedenih u srednjoj školi (pitanje ponavljača).

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su upisali srednju školu u odnosu na ukupni broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su upisali srednju školu u polaznoj godini (2012).

b) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su završili srednju školu u odnosu na ukupni broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili srednju školu u polaznoj godini (2012).

Izvori podataka:

a) Baza podataka MZOS.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>5.1 Upis romskih učenika oba spola u srednje škole</p> <p><u>Definicija:</u> Povećati broj učenika koji upisuju srednje škole nanečin da se romski učenik može upisati u određeni program ako ima 10% manje bodova od bodovnog praga.</p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, srednje škole</p>	<p>a) Broj romskih učenika upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu;</p> <p>b) Broj romskih učenika upisanih u 4-godišnje škole po spolu;</p> <p>c) Ukupan broj učenika srednjih škola</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj romskih učenika upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 157 učenika (109 m, 48 ž);</p> <p>Broj romskih učenika upisanih u prve razrede 4-godišnjih srednjih škola po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 23 učenika (10 m, 13 ž);</p> <p>Ukupan broj učenika srednjih škola, početak 2012./2013.: ukupno 480 učenika (286 m, 194 ž).</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>
<p>5.2 Osiguravanje stipendija redovnim učenicima/cama srednje škole pripadnicima romske nacionalne manjine.</p> <p><u>Definicija:</u></p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS</p>	<p>a) Broj korisnika mjere, po spolu i ukupno</p> <p>b) Sredstva izdvojena za stipendiranje na</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj učenika po spolu kojima je osigurana stipendija i ukupno, 2011./2012. školska godina: ukupno 425 učenika</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

<p>Nastaviti s dodjelom stipendija redovnim učenicima srednjih škola koji se deklariraju kao pripadnici romske nacionalne manjine. Obrazac prijave za stipendiju i poziv objaviti na web-stranicama MZOS-a, te na oglasnim pločama škola i obavijestiti urede državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba i centre za socijalnu skrb putem MSPM da ih učine dostupnima svim potencijalnim korisnicima.</p>		<p>nacionalnoj i lokalnoj razini.</p>		<p>(214 m, 211 ž)</p>		
<p>5.3 Stvaranje preduvjeta za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu po razredima.</p> <p><u>Definicija:</u> Učenici se upisuju u redovite programe prema planu upisa. Učenicima će prema potrebi biti omogućena pomoć u učenju i uspješnijem završetku srednjoškolskog obrazovanja, te uspješnom polaganju državne mature.</p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS</p>	<p>a) Broj romskih učenika (upisanih u 2. razred SŠ) po spolu</p> <p>b) Broj romskih učenika (upisanih u 3. razred SŠ) po spolu</p> <p>c) Broj romskih učenika (upisanih u 4. razred SŠ) po spolu</p> <p>d) Broj učenika po programima i ukupno, po spolu</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj romskih učenika (upisanih u 2. razred SŠ) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 158 učenika (93 m, 65 ž);</p> <p>Broj romskih učenika (upisanih u 3. razred SŠ) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 85 učenika (45 m, 40 ž);</p> <p>Broj romskih učenika (upisanih u 4. razred SŠ) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 18 učenika (7 m, 11 ž);</p> <p>Broj učenika po programima i ukupno, početak 2012./2013.:</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

				<p>ukupno 480 učenika, (277 m, 175 ž); gimnazije 15 učenika (5 m, 10 ž); 4-godišnje strukovne škole 77 učenika (32 m, 45 ž); 3-godišnje strukovne škole 316 učenik (210 m, 106 ž); niža stručna sprema 13 učenika (8 m, 5 ž); programi za učenike s teškoćama u razvoju 28 učenika (20 m, 8 ž); likovne umjetnosti i dizajna 1 učenica; glazbena škola u sastavu škole 2 učenika</p>		
<p>5.4 Osiguravanje smještaja u učeničke domove</p> <p><u>Definicija:</u> Učenici podnose zahtjev za smještaj u učeničke domove ovisno je li im je smještaj potreban s obzirom na lokaciju srednje škole koju pohađaju u odnosu na mjesto stanovanja.</p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS</p>	<p>a) Broj romskih učenika/ca smještenih u učeničke domove, po spolu i ukupno</p>	<p>Baza podataka MZOS-a</p>	<p>Broj romskih učenika smještenih u učeničke domove po spolu i ukupno, 2011./2012. školska godina: ukupno 9 učenika (7 m, 2 ž)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

Posebni cilj 6: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Do 2020. godine povećati broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

Definicija:

Provoditi mjere usmjerene poticanju učenika srednjih i visokih škola i sveučilišta na nastavak školovanja te pružanju podrške učenicima, obiteljima i obrazovnim djelatnicima uz nastavak stipendiranja studenata i pojačanu ulogu vijeća romske nacionalne manjine te nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa porasta pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje.
- b) Stopa porasta pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji nastavljaju postdiplomski studij.
- c) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- d) Broj korisnika/ca stipendija i potpora
- e) Broj godina provedenih u visokom školstvu
- f) Stopa odustajanja i razlozi

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su završili visoko obrazovanje odnosu na ukupni broj osoba koje su diplomirale u polaznoj godini (za 2012. godinu).
- b) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su nastavili poslijediplomski studij u odnosu na ukupni broj osoba koje su nastavile poslijediplomski studij u polaznoj godini (za 2012. godinu).
- c) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su se u 2012. godini upisale u visokoškolsko obrazovanje u odnosu na broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su završile srednju školu.
- d) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su se u 2012. godini upisale na poslijediplomski studij u odnosu na broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su diplomirale u polaznoj godini.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
6.1 Upis romskih studenata oba spola na visokoškolske institucije	<i>Nositelj:</i> MZOS	a) Broj romskih studenata upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja po spolu	Baza podataka MZOS-a	Broj romskih studenata upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja po spolu, akademska godina 2011./2012.; 29 studenata/ca	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
6.2 Osiguravanje stipendiranja studentima pripadnicima romske nacionalne manjine (VŠS i VSS). <i>Definicija:</i> Nastaviti s dodjelom stipendija studentima koji se deklariraju kao pripadnici romske nacionalne manjine. Studenti podnose zahtjev za dodjelu stipendije na osnovi obavijesti oglašenoj na web-stranicama MZOS-a, te na oglasnoj ploči visokoškolske ustanove ili putem brošura.	<i>Nositelj:</i> MZOS	a) Broj korisnika mjere, po spolu b) Izdvojena sredstva	Baza podataka MZOS-a	Broj korisnika mjere, akademska godina 2011./2012.,; 29 studenata/ca; Izdvojena sredstva, akademska godina 2011./2012.: 290.000 HRK (1.000 HRK mjesečno/10 mjeseci/student)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; sredstva Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu

Posebni cilj 7: Povećati obuhvat odraslih pripadnika/ca romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće, strukovno, visoko i obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja njihovih kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Definicija:

Povećati obuhvat odraslih pripadnika/ca (posebice žena) romske nacionalne manjine programima osnovnog i srednjeg obrazovanja te strukovnog obrazovanja s ciljem jačanja njihovih znanja, kompetencija i sposobnosti za sudjelovanje i kompetitivnost na tržištu rada te

aktivno uključivanje u društvo i društvene procese. Povećati stopu odraslih Roma/kinja koji su kroz programe obrazovanja odraslih završili osnovno, srednje i/ili strukovno obrazovanje sukladno zahtjevima na tržištu rada. Provoditi mjere usmjerene poticanju osoba starijih od 15 godina koje nisu završile osnovno i/ili srednje obrazovanje na nastavak školovanja te pružanje podrške osobama obuhvaćenim programima i njihovim obiteljima tijekom obrazovanja te u procesima socio-ekonomskog uključivanja po završetku obrazovanja. Jačati ulogu vijeća romske nacionalne manjine i nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa obuhvata pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja u odnosu na ukupnu romsku populaciju.
- b) Stopa porasta pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja.
- c) Stopa porasta pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji nastavljaju nadogradnju svoje školske spreme u skladu sa zahtjevima tržišta rada.
- d) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- e) Broj korisnika/ca stipendija i potpora
- f) Broj i vrsta programa koje pohađaju pripadnici/ce romske nacionalne manjine
- g) Stopa odustajanja i razlozi

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koji su završili neki od programa obrazovanja za odrasle ili strukovnog obrazovanja u 2012. godini.
- b) Broj i vrsta programa obrazovanja koje su završili/e pripadnici/ce romske nacionalne manjine u 2012. godini

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS;
- b) Baza podataka HZZ;
- c) Baze podataka učilišta s certificiranim obrazovnim programima.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>7.1 Uključivanje odraslih Roma oba spola u program opismenjavanja i osposobljavanja.</p> <p>Definicija: Nastavit će se sustavno uključivanje Roma oba spola u program opismenjavanja i osposobljavanja. Napominje se da uredi državne uprave u županijama raspolažu podacima o ustanovama za obrazovanje odraslih i ustanovama koje provode programe osnovnoškolskog obrazovanja odraslih, a u koje se upisuju polaznici u programe opismenjavanja i stjecanja osnovnoškolskog obrazovanja te osposobljavanja, što se odnosi na sve državljane RH, a time i na pripadnike romske nacionalne manjine.</p>	<u>Nositelj:</u> MZOS	a) Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja, po dobi i spolu	Baza podataka MZOS-a	Broj odrasli Roma uključen u program opismenjavanja, za 2012.: 311 polaznika (156 m, 155 ž).	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti s aktivnosti obrazovanja odraslih

2. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT

Opći cilj:

Smanjiti jaz između romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva na tržištu rada.

Posebni ciljevi:

1. Podići razinu socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada;
2. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine;
3. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja;
4. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine;
5. Povećati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika/ca romske nacionalne manjine;
6. Podići razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada;
7. Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine.

Posebni cilj 1: Podići razinu socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada

Definicija:

U okviru ovog cilja bit će uspostavljeni mehanizmi za pojačano poticanje, osnaživanje i uključivanje Roma u tržište rada, koji uključuju međusektorsku suradnju, izmjene propisa te osnaživanje i motivaciju Roma. Ovaj cilj sukladan je Zajedničkom memorandumu o prioritetima politike zapošljavanja (JAP).

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj radno sposobne romske populacije;
- b) Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na stopu uključenosti ne-romske populacije u tržište rada.

Polazna vrijednost:

- a) Prema anketi Svjetske Banke i DG Regio iz 2011. godine, postotak zaposlenih radno sposobnih Roma/Romkinja unutar anketiranih kućanstava pokazuje da je stopa zaposlenosti Roma unutar ukupne radno sposobne populacije starosti od 15-64 godine iznosila 34,91%, od čega muškaraca 41,06%, a žena 24,08%, a unutar dobnih granica 15-24 godine 23,79% od čega muškaraca 31,06%, a žena 12,96%.

Izvori podataka:

- a) Istraživanja;
- b) Ankete;
- c) Evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje;
- d) Izvješća romskih organizacija civilnog društva i vijeća romske nacionalne manjine.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>1.1 Osnajivati i motivirati radno sposobne Rome/Romkinje za uključivanje u tržište rada te kontinuirano ukazivati na potrebu stjecanja i održavanja radnih navika</p> <p><u>Definicija:</u> U okviru ove mjere provodit će se aktivnosti koje će za cilj imati osnaživanje i motiviranje pripadnika/ca romske zajednice za uključivanje u tržište rada. Sukladno prioritetima i mjerama navedenim u poglavlju 4.4.3. Romi, Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM), „poticanje većeg zapošljavanje Roma kroz javne radove i osposobljavanje za određena zanimanja”, nositelji mjere i druga provedbena tijela pružat će radno sposobnim pripadnicima/pripadnicama romske nacionalne manjine informacije od važnosti za uključivanje u tržište rada, individualna i grupna savjetovanja, uključivat će ih u</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD, područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu</p> <p>b) Broj i vrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programe</p> <p>c) Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu</p> <p>d) Postotak pripadnika/pripadnica romske zajednice koji su se uključili u tržište rada nakon</p>	<p>Evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, područnih službi HZZ-a, izvješća OCD-a</p>	<p>a) Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu u 2011. godini</p> <p>b) Broj i vrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programe u 2011. godini</p> <p>c) Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu</p> <p>d) Postotak pripadnika/pripadnica romske zajednice uključenih u tržište</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; Sredstva JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>

različite programe edukacije i osnaživanja s ciljem jačanja kapaciteta i stjecanja znanja i vještina potrebnih za konkurentnost i uspješno uključivanje u tržište rada. Aktivnosti unutar ove mjere bit će prilagođene specifičnostima i statusu ciljane skupine ² .		uključivanja u aktivnosti u okviru Mjere 1.1		rada u 2011. godini		
1.2 Inicirati i predlagati promjenu zakonskih propisa vezanih uz samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizaciju radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi <i>Definicija:</i> S ciljem povećanja udjela romske populacije koja se bavi poduzetništvom ili je samozaposlena potrebno je osigurati pravne okvire koji će poticati i omogućiti pripadnicima romske zajednice da osnivaju vlastita poduzeća i legaliziraju radne aktivnosti kojima se bave. Ova mjera usmjerena je na iniciranje i predlaganje promjena zakonskih propisa vezanih uz samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizaciju radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi, vodeći računa o načinu financiranja provedbe zakona i pratećih propisa.	<i>Nositelj:</i> MRMS, MINPO <i>Provedbena tijela:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, područni uredi HZZ-a, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD	a) Broj prijedloga upućenih za promjenu b) Broj prihvaćenih prijedloga za promjenu zakonskih propisa c) Izrađeni novi propisi kojima je omogućeno samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizacija radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi d) Postotak udjela romske populacije koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom, ili je legalizirala radne aktivnosti je povećan na 10%.	Registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku	a) Postojeći propisi u 2012. (napraviti analizu) b) Udio romske populacije koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom, ili je legalizirala radne aktivnosti – prema anketi Svjetske Banje i DG Regio iz 2011. godine 3,41% anketiranih su vlasnici vlastitog poduzeća ili obrta.	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; Međunarodni i fondovi EU
1.3 Uzajamna suradnja nadležnih	<i>Nositelj:</i>	a) Broj i vrsta	Evidencije i izvješća	a) Broj i vrsta	Kontinuirano	Sredstva u okviru

² Ova mjera sukladna je Cilju 3.5: Smanjiti nesrazmjer vještina (neusklađenost znanja i vještina radne snage s potrebama tržišta rada) te povećati ulaganja u ljudski potencijal kroz bolje obrazovanje i vještine, Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja.

<p>tijela, civilnog sektora i lokalne zajednice s ciljem poticanja socijalnog uključivanja i zapošljivosti pripadnika/ca romske populacije</p> <p><u>Definicija:</u> S ciljem poticanja socijalnog uključivanja i zapošljivosti pripadnika/ca romske populacije uspostavljat će se međusektorska suradnja koja će uključivati dionike iz različitih sektora i razina – tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i predstavnike lokalnih zajednica. Uspostavljanje partnerstava i zajedničko djelovanje omogućit će veći obuhvat radno sposobnog stanovništva u romskim zajednicama, programima i aktivnostima usmjerenim na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti. Ova mjera u skladu je s Ciljem 3.7: Dobro upravljanje, Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja.</p>	<p>HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD, područni uredi HZZ-a</p>	<p>provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika/ca romske zajednice</p> <p>b) Broj dionika uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika/ca romske zajednice</p> <p>c) Broj pripadnika/ca romske zajednice uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti</p> <p>d) Postotak/broj pripadnika/ca romske zajednice koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti prema dobi, spolu i razini obrazovanja</p> <p>e) Broj i vrsta sklopljenih sporazuma o suradnji</p>	<p>MSPM, HZZ-a, centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, OCD-a, anonimne ankete</p>	<p>provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika/ca romske zajednice u 2011.</p> <p>b) Broj dionika uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika/ca romske zajednice u 2011.</p> <p>c) Broj pripadnika/ca romske zajednice uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti u 2011.</p> <p>d) Postotak/broj pripadnika/ca romske zajednice koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti u 2011. prema dobi, spolu i razini obrazovanja</p> <p>e) Sporazum između Ministarstva socijalne politike i mladih i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje čiji je</p>		<p>Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; Sredstva JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>
---	--	--	--	---	--	--

				cilj regulirati međusobnu suradnju u svrhu postizanja ciljeva iz projekata koji će se financirati iz IV komponente IPA-e, u sklopu Operativnog programa "Razvoj ljudskih potencijala"		
--	--	--	--	---	--	--

Posebni cilj 2: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj posebni cilj bit će proveden niz mjera usmjerenih na poticanje mladih Roma/kinja na ostanak i/ili povratak u obrazovanje i na stjecanje znanja i vještina koje će podići njihovu konkurentnost na tržištu rada. Između ostalog vršit će se profesionalno informiranje i savjetovanje mladih Roma/kinja na kraju osnovne škole za izbor zanimanja i odabir odgovarajućih srednjoškolskih programa te provoditi informiranje o potrebama tržišta. Mladim Romima/kinjama koji napuštaju redovno školovanje nakon osnovne škole osigurat će se profesionalno savjetovanje i definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog uključivanja u obrazovanje. U područjima sa značajnijim udjelom romske populacije organizirati će se ciljne aktivnosti upoznavanja učenika romske nacionalnosti sa različitim zanimanjima s kojim nisu imala osobna iskustva. Jedan dio aktivnosti bit će usmjeren na poslodavce radi poticanja na zapošljavanje mladih Roma/kinja, kako u proizvodnom i gospodarskom sektoru, tako i u tijelima uprave na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja mladih Roma u odnosu na stopu zapošljavanja mladih u RH za izvještajno razdoblje, razvrstano po rodnoj pripadnosti.

Polazna vrijednost:

- a) Iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na početku izvještajnog razdoblja.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Uključiti u profesionalno	<u>Nositelj:</u>	a) broj učenika	Evidencija HZZ-a i	a) Broj učenika	Kraj školske	Sredstva u okviru

<p>informiranje i savjetovanje za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskog programa za učenike završnih razreda osnovne škole te provoditi informiranje o potrebama tržišta rada među učeničkom populacijom Roma</p> <p><u>Definicija:</u> Putem aktivnosti učenicima će se osigurati dodatne informacije o školovanju, zapošljavanju i drugim relevantnim područjima važnim za odabir zanimanja (uvjetima upisa u pojedine srednje škole i na fakultete, karakteristikama zanimanja, informacije o školskim domovima, stipendijama i uslugama drugih institucija iz područja obrazovanja i/ili zapošljavanja) kao i dodatna pomoć u procjeni vlastitih profesionalnih interesa, mogućnosti i vještina u svrhu donošenja odluke o svom daljnjem profesionalnom razvoju.</p>	<p>HZZ, MZOS</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>	<p>romske nacionalne manjine uključenih u postupke profesionalnog informiranja</p> <p>b) broj učenika romske nacionalne manjine u postupcima profesionalnog savjetovanja,</p> <p>c) broi izdanih stručnih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje</p>	<p>razmjena podataka HZZ-a i MZOS-a, godišnje</p>	<p>romske nacionalne manjine uključenih u aktivnosti profesionalnog informiranja</p> <p>b) Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u aktivnosti profesionalnog savjetovanja</p>	<p>godine 2012/2013., 2013/2014. i 2014/2015.</p>	<p>Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p>
<p>2.2 Istražiti profesionalne namjere učenika završnih razreda osnovne škole</p> <p><u>Definicija:</u> Putem aktivnosti istraživanja profesionalnih namjera učenika osnovnih i srednjih škola, stručni tim škole koju učenici pohađaju i HZZ-a definirati će ciljne skupine kojima su potrebne specifične usluge profesionalnog usmjeravanja kako bi im se pomoglo u izboru</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>	<p>a) broj anketiranih učenika romske nacionalne manjine</p> <p>b) izvještaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama</p> <p>c) broj i % učenika romske nacionalne manjine koji su izabrali buduće zanimanje</p>	<p>Godišnja evidencija HZZ-a</p>	<p>a) Broj anketiranih učenika romske nacionalne manjine</p>	<p>Kraj školske godine 2012/2013., 2013/2014. i 2014/2015.</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p>

budućeg zanimanja.						
<p>2.3 Mladim osobama koje napuštaju redovno školovanje osigurati profesionalno savjetovanje te definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog uključivanja u obrazovanje</p> <p><u>Definicija:</u> Kroz profesionalno savjetovanje pomoći će se mladim nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u kreiranju plana aktivnosti kojim će se definirati jasni koraci mlade osobe i savjetnika za zapošljavanje kojima se jača konkurentnost na tržištu rada – odluka o uključivanju u nastavak redovnog obrazovanja ili uključivanje u obrazovanje odraslih te izbor zanimanja.</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>	<p>a) broj nezaposlenih osoba, pripadnika romske nacionalne manjine, obuhvaćenih profesionalnim savjetovanjem</p> <p>b) broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje</p>	Godišnja evidencija HZZ-a	<p>a) broj nezaposlenih osoba, pripadnika romske nacionalne manjine, obuhvaćenih profesionalnim savjetovanjem</p> <p>b) broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje</p>	Kraj godine 2013., 2014. i 2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
<p>2.4 Osigurati dodatne aktivnosti profesionalnog usmjeravanja potrebama učenika pripadnika romske nacionalne manjine (povrh redovnih aktivnosti koje provodi HZZ), poput posjeta potencijalnim poslodavcima, sajmovima posla itd. radi upoznavanja učenika romske nacionalne manjine sa različitosti zanimanja</p>	<p><u>Nositelj:</u> Područne službe HZZ-a</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MZOS, osnovne i srednje škole</p>	<p>a) broj učenika, pripadnika romske nacionalne manjine, uključenih u mjeru</p> <p>b) % uključenih učenika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja</p> <p>c) % uključenih učenika, pripadnika romske nacionalne manjine koji su izabrali zanimanje.</p>	Baza podataka MZOS-a na osnovu izvještaja škola i područnih službi HZZ-a	<p>a) broj učenika, pripadnika romske nacionalne manjine, uključenih u mjeru</p> <p>b) % uključenih učenika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja</p>	Kraj godine 2013., 2014. i 2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti

<p>2.5 Senzibilizirati poslodavce na zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p><u>Definicija:</u> Kroz posjete poslodavcima istražiti će se radna mjesta, te mogućnosti i spremnost poslodavaca za zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a, HUP, HGK, HOK</p>	<p>a) broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p>b) % posjećenih poslodavaca koji su izrazili spremnost za zapošljavanje</p>	<p>Evidencija HZZ-a i HZZ ankete poslodavaca 12 mjeseci nakon provedene mjere</p>	<p>a) broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u 2011.</p> <p>b) % posjećenih poslodavaca koji su izrazili spremnost za zapošljavanje u 2011.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p>
<p>2.6 Osigurati programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa za osobe trogodišnjih obrtničkih zanimanja, prvog i drugog stupnja fakulteta ili visokih škola</p> <p><u>Definicija:</u> Svrha aktivnosti je da se mladim nezaposlenim osobama RMN koje su završile školovanje po programima srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja, a koje su bez radnog iskustva i staža, osigura ulazak na tržište rada te stjecanje radnog iskustva, a time i lakši pristup prvom zaposlenju te polaganju stručnih odnosno majstorskih ispita. Mjera obuhvaća osobe romske nacionalne manjine zanimanja stečenih po završenim programima srednjoškolskog</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbeno tijelo:</u> Područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) broj nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa</p> <p>b) broj i % korisnika mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje</p>	<p>Evidencija HZZ-a</p>	<p>a) broj nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2011.</p> <p>b) broj i % korisnika mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje u 2011.</p>	<p>Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja</p>

obrazovanja u četverogodišnjem trajanju i visokoškolskog obrazovanja, prijavljene u evidenciju nezaposlenih osoba i potpisanim profesionalnim planom zapošljavanja.						
2.7 Sufinanciranje prvog zaposlenja nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog staža ili iskustva. <u>Definicija:</u> Cilj aktivnosti je da se financijski djeluje na poslodavce kako bi mladim osobama RMN do 25 (za one sa završenim odnosno do 29 godina osiguralo prvo zaposlenje za stjecanje radnog iskustva koje je uvjet za ulazak u dugotrajnu zaposlenost.	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Provedbeno tijelo:</u> Područni uredi HZZ-a	a) broj mladih nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje b) broj i % korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi	Evidencija HZZ-a	a) broj mladih nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje u 2011.	Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere	Sredstva Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
2.8 Informiranje mogućih kandidata/pripadnika romske nacionalne manjine o postojanju odredbe o prednosti pri zapošljavanju objavljivanjem, te upućivanje na Internet stranice Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pravosuđa, prilikom svakog raspisivanja natječaja za zapošljavanje.	<u>Nositelj:</u> MUP, Ministarstvo pravosuđa	a) Broj osoba koji su se u prijavi na natječaj izjasnili kao pripadnici romske nacionalne manjine	Natječajna dokumentacija MUP-a; Evidencije Službe za ljudske potencijale Ministarstva pravosuđa	a) Broj osoba romske nacionalne manjine koje su uspješno obavile testiranje te su primljene u službu MUP-a	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u; Sredstva iz redovnog rada Ministarstva pravosuđa
2.9 Prilikom provođenja svakog natječajnog postupka, edukacija članova Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa za odabir kandidata, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o	<u>Nositelj:</u> MUP	a) Svaki pojedini natječaj za prijam novih zaposlenika u MUP sadrži odredbu prema kojoj se podnositelji prijave	Izvješća Komisije za provedbu javnog natječaja	a) Broj provedenih edukacija članova Komisije za provedbu javnog natječaja	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u

pravima nacionalnih manjina.		upoznaju sa pravom na mogućnost pozivanja na odredbu članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Broj osnovanih žalbi izjavljenih zbog neprimjene citirane odredbe Ustavnog zakona.				
2.10 Praćenje i analiza zastupljenosti i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima JL/P(R)S sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama i JL/P(R)S</p>	<p>a) broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine tijelima državne uprave</p> <p>b) broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u upravnim tijelima lokalnih jedinica</p>	Evidencije Ministarstva uprave; Podaci iz Registra zaposlenih u javnom sektoru; Popis stanovništva 2011.; Godišnji planovi prijama u državnu službu; Godišnji planovi zapošljavanja u upravnim tijelima JL/P(R)S	<p>a) 2 pripadnika romske nacionalne manjine zaposlena u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske na dan 31.12.2011.;</p> <p>b) 3 pripadnika romske nacionalne manjine zaposlena u upravnim tijelima JLPS na dan 31.12.2011.</p>	I-II kvartal 2013.; I-II kvartal 2014.; I-II kvartal 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 3: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja

Definicija:

Aktivnosti usmjerene na postizanje ovog cilja ciljat će na žene Romkinje kao višestruko marginaliziranu populaciju unutar romske zajednice. Dio napora usmjerit će se na podizanje zapošljivosti Romkinja, kroz radionice o aktivnom traženju posla prilagođenih ciljnoj skupini. Značajniji naponi bit će usmjereni na potporu samozapošljavanju Romkinja i razvijanju obrta, te otvaranje specifičnih kreditnih linija za mikrofinanciranje obrta/poduzeća u vlasništvu i/ili pod upravom Romkinja..

Pokazatelj učinka:

a) Stopa zapošljavanja Romkinja u odnosu na stopu zapošljavanja žena u RH za izvještajno razdoblje.

Polazna vrijednost:

a) Iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za izvještajno razdoblje.

Izvor i način prikupljanja podataka:

a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>3.1 Kreirati i provoditi radionice o aktivnom traženju posla namijenjenih Romkinjama</p> <p><u>Definicija:</u> Aktivnost obuhvaća radionice čiji cilj je povećati kompetentnost, motivaciju i vještine aktivnog traženja posla. Radionice omogućavaju učenje kroz interaktivne vježbe kojima se usvajaju vještine predstavljanja poslodavcima i intervjua za posao; sastavljanja molbi za zaposlenje i životopisa te osvještavanja i samoprocjene vlastitih osobina Romkinja važnih u traženju posla i predstavljanju poslodavcima.</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područne službe HZZ-a, OCD u suradnji s područnim uredima HZZ-a</p>	<p>a) broj provedenih radionica</p> <p>b) broj Romkinja koje su bile uključene u radionice</p> <p>c) broj i % korisnica mjere koje su pronašle zaposlenje i/ili nastavile obrazovanje u periodu od 12 mjeseci</p>	Evidencija HZZ-a	<p>a) Broj pripadnica romske nacionalne manjine uključenih u radionice aktivnog traženja posla u 2011.</p> <p>b) Broj pripadnica romske nacionalne manjine uključenih u radionice samoprocjene</p>	Kontinuirano	Sredstava u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
<p>3.2 Poticati i educirati Romkinje za uključivanje u programe ženskog poduzetništva i ostale programe resornih tijela namijenjenih ženama (mjera će se provoditi organiziranjem okruglih stolova i seminara)</p>	<p><u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji sa resornim TDU (uključujući MRMS, MINPO, Ministarstvo gospodarstva, MRRFEU i Ministarstvo</p>	<p>a) broj i vrsta radionica</p> <p>b) broj Romkinja, korisnica mjere</p> <p>c) broj i % korisnica mjere koje su se</p>	Baza podataka ULJPPNM	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

	poljoprivrede)	uključile u programe poduzetništva i/ili zaposlile				
--	----------------	--	--	--	--	--

Posebni cilj 4: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će organizirani i provedeni različiti obrazovni programi osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, te osiguran financijski poticaj poslodavcima za njihovo zapošljavanje. Također će biti organizirani programi javnih radova koji će uključiti dugotrajno nezaposlene osobe.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na stopu zapošljavanja ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih osoba razvrstano po rodnoj pripadnosti.

Polazna vrijednost:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa 31.12.2012.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>4.1 Identificirati i provoditi obrazovne programe osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p><u>Definicija:</u> Aktivnost osigurava utvrđivanje obrazovnih programa prema potrebama lokalnog tržišta rada i prema pojedinoj nezaposlenoj osobi</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a u suradnji s ustanovama za obrazovanje odraslih</p>	<p>a) broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske populacije</p> <p>b) broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno nezaposlenih</p>	Evidencija HZZ-a	<p>a) broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske populacije u 2011. i 2012.</p> <p>b) broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno</p>	Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja

romske nacionalne manjine koja je dugotrajno nezaposlena (u evidenciji nezaposlenih osoba duže od 12 mjeseci) te njihovu provedbu kako bi se kroz stjecanje znanja i vještina osigurala veća konkurentnost na tržištu rada i time zaposlenje nezaposlene osobe romske nacionalne manjine.		pripadnika romske nacionalne manjine c) broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci.		nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u 2011. i 2012. c) broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci u 2012. (za 2011.) i 2013. Za 2012..		
4.2 Osigurati financijski poticaj poslodavcima koji zapošljavaju nezaposlene pripadnike romske nacionalne manjine <u>Definicija:</u> Cilj aktivnosti je financijski djelovati na poslodavce kako bi se dugotrajno nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine osiguralo zaposlenje nakon dužeg perioda izvan svijeta rada.	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a	a) broj osoba zaposlenih u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja	Evidencija HZZ-a	a) Broj osoba romske nacionalne manjine zaposlene u okviru mjera sufinanciranja zapošljavanja	Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
4.3 Organizirati programe javnih radova i uključiti dugotrajno nezaposlene osobe <u>Definicija:</u> Cilj aktivnosti je poticanje socijalne uključenosti i ponovno sjecanje radnih navika nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine kroz programe društveno korisnog rada	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a	a) broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u programe javnih radova b) broj i % osoba uključenih u javne radove koji su povremeno ili stalno	Evidencija HZZ-a	a) broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u programe javnih radova u 2011. b) broj i % osoba uključenih u javne radove koji su povremeno ili stalno	Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja

kako bi se spriječile posljedice dugotrajne nezaposlenosti i osigurali preduvjeti za realizaciju zaposlenja na otvorenom tržištu rada.		zaposleni 12 mjeseci nakon isteka mjere		zaposleni 12 mjeseci nakon isteka mjere 2013.		
--	--	---	--	---	--	--

Posebni cilj 5: Povećati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika/ca romske nacionalne manjine

Definicija:

Ovaj cilj usmjeren je na poticanje i stvaranje uvjeta za samozapošljavanje pripadnika/ca romske nacionalne manjine. Intervencije i mjere za postizanje cilja bit će usmjerene na edukaciju i savjetovanje Roma o samozapošljavanju i pokretanju vlastitog posla. Pripadnici/ce romske nacionalne manjine bit će poticani na uključivanje u programe poduzetništva, ruralnog razvoja i ostale relevantne programe resornih tijela. Bit će kreirani i provedeni ciljani programi potpore u formalizaciji samozapošljavanja i razvoju obrta. Također će se kao poticaj sufinancirati bruto iznos minimalne plaće osobe koja se samozapošljava u prve dvije godine rada, ali i otvarati kreditne linije za mikrofinanciranje s posebno prilagođenim uvjetima za mikro i mala poduzeća/obrtne koje tradicionalno vode Romi. Značajniji naponi bit će usmjereni na potporu samozapošljavanju Romkinja, kroz edukacije o ženskom poduzetništvu i uključivanje u postojeće programe ženskog poduzetništva resornih tijela državne uprave.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine kroz samozapošljavanje u odnosu na stopu formalnog samozapošljavanja većinskog stanovništva, razvrstano po rodnoj pripadnosti.

Polazna vrijednost:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa 31.12.2012.

Način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.1 Osigurati grupna informiranja o samozapošljavanju te savjetovanje o pokretanju posla	<u>Nositelj:</u> HZZ	a) broj osoba na grupnom informiranju	Evidencija HZZ-a	a) broj osoba na grupnom informiranju u 2012	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka:

<p><u>Definicija:</u> Mjera uključuje tematska grupna predavanja o samozapošljavanju, pokretanju posla i legalnom poslovanju te radionice za nezaposlene osobe kojima se stječu vještine i znanja potrebna u pripremi za samozapošljavanje koja provodi HZZ u suradnji s lokalnim dionicima na tržištu rada (npr. HOK, HGK; HUP).</p>	<p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a, lokalne razvojne agencije</p>	<p>b) broj grupnih informiranja</p> <p>c) savjetovanja o samozapošljavanju</p> <p>d) broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan</p>		<p>b) broj grupnih informiranja u 2012</p> <p>c) savjetovanja o samozapošljavanju u 2012</p> <p>d) broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan u 2012</p>		<p>redovne aktivnosti</p>
<p>5.2 Sufinancirati bruto iznos minimalne plaće osobe koja se samozapošljavaju u prve dvije godine rada</p> <p><u>Definicija:</u> Za dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine HZZ osigurava sredstva kako bi pružio financijsku podršku u njihovu samozapošljavanju.</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) broj samozaposlenih osoba pripadnika romske nacionalne manjine temeljem mjere sufinanciranja samozapošljavanja, razvrstano po rodnoj i dobnoj pripadnosti</p>	<p>Evidencija HZZ-a</p>	<p>a) Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u mjeru sufinanciranja samozapošljavanja u 2012.</p>	<p>Kontinuirano tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja</p>
<p>5.3 Poticati i educirati pripadnike romske nacionalne manjine za uključivanje u programe poduzetništva, ruralnog razvoja i ostale relevantne programe resornih tijela</p>	<p><u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji sa resornim TDU</p>	<p>a) broj i vrsta radionica</p> <p>b) broj pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, razvrstano po rodnoj pripadnosti</p> <p>c) % korisnika mjere koji su se uključili u programe poduzetništva i/ili zaposlili</p>	<p>Baza podataka ULJPPNM i evidencija HZZ-a</p>	<p>0</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

Posebni cilj 6: Podići razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj bit će organizirane radionice prilagođene pripadnicima/cama romske nacionalne manjine, za stjecanje vještina aktivnog traženja posla. Također će biti organizirane različite aktivnosti kojima će biti promovirane postojeće mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma, kroz uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slične aktivnosti.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj održanih radionica ‘Priprema za zapošljavanje za Rome/Romkinje’
- b) Broj održanih radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili u prostorima jedinica lokalne uprave
- c) Broj uključenih pripadnika/pripadnica romske nacionalne manjine u radionice

Polazna vrijednost:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa 31.12.2012.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje;
- b) Ankete.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
--------------	--	-----------------------------	--	---------------------------	------------	-----------------------------

<p>6.1 Provoditi radionice za stjecanje vještina aktivnog traženja posla pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p><u>Definicija:</u> Radionicama se povećava kompetentnost, motivacija i vještine aktivnog traženja posla, te se omogućuje učenje kroz interaktivne vježbe kojima se usvajaju vještine predstavljanja poslodavcima i intervjua za posao, sastavljanja molbi za zaposlenje i životopisa te osvještavanja i samoprocjene vlastitih osobina.</p>	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) Broj radionica</p> <p>b) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice</p> <p>c) Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci</p>	<p>Evidencija HZZ-a uz evidencije drugih dionika na tržištu rada</p>	<p>a) Broj radionica u 2012.</p> <p>b) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice u 2012.</p> <p>c) Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p>
<p>6.2 Organizirati aktivnosti promocije postojećih mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slično)</p> <p><u>Definicija:</u> Mjerom se nastoji kroz aktivnosti promocije mjera aktivne politike zapošljavanja i posjete poslodavcima koje provodi HZZ osvještavati i poticati poslodavce na zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine, te kroz sajmove poslova koje HZZ organizira jednom godišnje u svim županijama povezivati i umrežavati</p>	<p><u>Nositelj:</u> Područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali u aktivnostima promocije</p> <p>b) Broj izvršenih promocija</p> <p>c) Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije</p>	<p>Godišnja evidencija HZZ-a</p>	<p>a) Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali u aktivnostima promocije u 2012.</p> <p>b) Broj izvršenih promocija u 2012.</p> <p>c) Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije u 2012.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p>

udruge Roma, poslodavce i nezaposlene osobe romske nacionalne manjine u cilju jačanja mogućnosti njihovog zapošljavanja.						
--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 7: Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine

Definicija:

U okviru mjera usmjerenih na postizanje ovog cilja bit će provedeno istraživanje i analize o mogućnostima zapošljavanja pripadnika/ca romske nacionalne manjine. Pored toga bit će organizirane različite edukacije sa svrhom senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje koji rade s teže zapošljivim nezaposlenim osobama.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj i vrsta usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ga namijenjenih osobama romske nacionalne manjine.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.1 Organizirati edukaciju senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Provedbena tijela:</u> Treneri HZZ-a, OCD	a) broj edukacija savjetnika za zapošljavanje b) broj savjetnika za zapošljavanje	Podaci HZZ-a	0	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; fondovi EU
7.2 Provesti istraživanje i analize o mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine <u>Definicija:</u> Istraživanja i analize o položaju osoba romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> HZZ	a) broj izvršenih istraživanja i analiza b) prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima	Podaci HZZ-a: iz Ankete poslodavaca, redovnog rada s nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine, posjeta poslodavcima,	a) broj izvršenih istraživanja i analiza u 2012. b) prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; fondovi EU

na tržištu rada putem ciljanih anketa ili upitnika, te podataka HZZ-a, osigurat će detaljno detektiranje kompetencija i sposobnosti nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine relevantnih za zapošljavanje.		analiza i istraživanja	statistike HZZ-a	skladu s rezultatima analiza i istraživanja u 2012.		
--	--	------------------------	------------------	---	--	--

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Opći cilj:

Unaprijediti zdravlje romske populacije te kvalitetu i dostupnost zdravstvene skrbi.

Posebni ciljevi:

1. Povećati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem;
2. Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine;
3. Podići razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje;
4. Poboljšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća;
5. Povećati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s liječnicima obiteljske medicine;
6. Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi;
7. Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti među romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podići razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti.

Posebni cilj 1: Povećati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem

Definicija:

Uspostaviti mehanizme za sustavno informiranje i poticanje romske populacije na rješavanje statusnih pitanja kojima će biti omogućeno ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje. Kako bi se postigao ovaj posebni cilj, potrebno je osigurati sustavno i usklađeno djelovanje različitih tijela javne vlasti i službi kako bi se postigao sinergijski učinak.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa obuhvata određene populacije obveznim zdravstvenim osiguranjem, po naseljima, dobi i spolu.

Polazna vrijednost:

- a) Udio romske populacije koji dolazi na hitnu medicinsku pomoć ali bez zdravstvene iskaznice tijekom godine.

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji;

b) Evidencija prijema osoba koje zatraže zdravstvenu skrb u jedinici hitne medicine.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Cilj 2013	Financijska sredstva
<p>1.1 Provoditi redovito informiranje Roma unutar postojećih tijela javne vlasti o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se povećao obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem, u provedbu ove mjere uključit će se sva tijela čija djelatnost uključuje rješavanje statusnih pitanja, zapošljavanje, socijalnu skrb i slično, kako bi se potaknuo veći broj pripadnika/ca romske populacije na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu. Djelatnici ovih tijela i službi će u okviru djelatnosti koje obavljaju informirati pripadnike/ce romske zajednice s kojima dolaze u kontakt o mogućnostima i načinima ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu te ih poticati da ta prava ostvaruju.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb, HZZ, MUP/policija</p>	<p>a) Broj i vrsta tijela javne vlasti koja su uključena u redovito informiranje</p> <p>b) Broj pripadnika romske populacije po spolu, koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja</p> <p>c) Broj osoba koje su ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu prema dobi i spolu.</p>	Evidencije tijela javne vlasti; upitnik	a) Broj Roma koji trenutno nema zdravstveno osiguranje u odnosu na ukupan broj romske populacije - 0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
<p>1.2 Uspostaviti regionalne centre za podršku i informiranje u vezi statusnih pitanja Roma i ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu</p> <p><u>Definicija:</u> Osnovati informativne romske</p>	<p><u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s JL/P(R)S</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> romske udruge</p>	<p>a) Broj osnovanih centara za podršku i informiranje</p> <p>b) Broj i vrsta informacija i usluga koje su pružili centri /Broj osoba koje su</p>	Državni proračun i proračuni JL/P(R)S; Popis izvršenih usluga informiranja iz evidencije Informativnih centara.	a) Trenutni broj regionalnih centara za podršku i informiranje - 0	2013.	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

<p>centre u županijama s većim brojem romske populacije putem kojih će pripadnicima romske zajednice biti pružena podrška vezana uz rješavanje statusnih pitanja i ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu putem informiranja, savjetovanja i tehničke pomoći u pripremi dokumenata potrebnih za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu. Pripadnici romske zajednice moći će dobiti potporu, pomoć, informaciju i savjet dolaskom u centar. Uz to će djelatnici centara dio svojih aktivnosti obavljati na terenu u romskim zajednicama gdje će u direktnom kontaktu s članovima romskih zajednica i obiteljima nalaziti rješenja vezana za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu.</p>		<p>dobile informaciju razvrstano prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>c) Broj osoba koje su nakon podrške i informiranja u centru za podršku i informiranje ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti.</p>				
<p>1.3 Osmisliti i verificirati program edukacije medijatora te odabrati i educirati medijatore Rome za pitanja zdravlja u romskim zajednicama te pružanje podrške u ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.</p> <p><u>Definicija:</u> Kroz suradnju Ministarstva zdravlja i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa izraditi verificirani program edukacije medijatora Roma. U svakoj županiji u kojoj je osnovan centar za informiranje i podršku bit će odabran određeni broj Roma koji će proći kroz verificirani program</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja u suradnji s MZOS</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo zdravlja, HZZ, ULJPPNM, JL/P(R)S, druga državna tijela i uredi, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Izrađen i verificiran program edukacije medijatora</p> <p>b) Broj provedenih edukacija</p> <p>c) Broj medijatora koji su završili certificiranu edukaciju</p>	<p>Evidencije relevantne ustanove o broju izdanih certifikata o završenoj edukaciji; Izvješća o provedenim edukacijama/registar osoba koje su prošle verificirane programe izobrazbe; Evidencije centara za informiranje i podršku o broju zaposlenih medijatora.</p>	<p>a) Trenutni broj edukacijskih programa za medijatore Rome - 0</p> <p>b) Broj Roma koji su prošli kroz program naobrazbe - 0</p> <p>c) Broj certificiranih medijatora Roma - 0</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti, Sredstva međunarodnih i EU fondova, Sredstva iz proračuna JL/P(R)S</p>

<p>edukacije. Romi koji su prošli verificirani program edukacije za medijatore bit će uključeni u rad informativnih centara kao zaposleni djelatnici. Medijatori Romi bit će poveznica između romske populacije i službi zdravstvene zaštite, koja će omogućiti svim Romima dostupnost kvalitetne i pravovremene zdravstvene zaštite i zdravstvenih usluga. Medijatori Romi djelovat će u suradnji s mobilnim timovima i patronažnim službama. Sukladno tome njihova će zadaća uključivati olakšavanje komunikacije i pristupa zdravstvenim radnicima i drugim stručnjacima korisnicima u romskim naseljima, praćenje situacije vezane za zdravstveni status stanovnika u romskim naseljima, te pružanje različitih vrsta usluga, uključujući poticanje Roma na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu te educiranje i informiranje iz područja zdravlja.</p>						
--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 2: Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine

Definicija:

Uspostaviti mehanizme koji će omogućiti dostupnost zdravstvenih usluga pripadnicima romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na marginalizirane i socijalno isključene skupine kroz povećano djelovanje u zajednici. Ovaj posebni cilj sukladan je Mjeri 11. Nacionalne strategije razvitka zdravstva 2006.-2011. koja glasi: U sustavu skrbi, prevencije i posebne brige o zdravlju ugroženih skupina osigurati kvalitetan zajednički pristup sustava zdravstva, socijalne skrbi te sustava civilnog društva na pomoć najosjetljivijim dijelu stanovništva.

Pokazatelji učinka:

- a) Postignuta 100% dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine do 2020. godine
- b) Stopa dostupnosti zdravstvenih usluga romskoj populaciji prema dobi, invaliditetu, oštećenjima, posebnim potrebama, razvrstano po dobi, spolu i mobilnosti.

Polazna vrijednost:

- a) Prema anketi UNDP, Svjetske Banke i DG Regio iz 2011. godine udio ljudi koji žive u kućanstvima koja imaju pristup zdravstvenim uslugama kada je to potrebno kao postotak cjelokupne populacije koja živi u anketiranim kućanstvima bio je 91,9%.

Načini prikupljanja i izvori podataka:

- a) Ankete i istraživanja

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>2.1 Kontinuirano provoditi posjete patronažnih službi u romskim naseljima te povećati standard patronažne službe</p> <p><u>Definicija:</u> Svaka patronažna sestra koja djeluje na području koje uključuje romske zajednice imat će obvezu redovitog obilaska romskih naselja. Sukladno posjetima patronažnih službi romskim kućanstvima pratit će se podatci o broju osoba kojima je pružena usluga patronažne skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti. Patronažne službe vodit će evidenciju posjeta prema vrsti usluge koje su pružene pri posjetima - savjet, intervencija, ostavljen pisani materijal, predavanje. U svrhu provedbe ove</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p>	<p>a) Broj posjeta patronažnih službi</p> <p>b) Broj osoba koje su koristile usluge patronažnih službi</p> <p>c) Broj i vrsta usluga koje su pružile patronažne službe</p>	<p>Plan rada patronažnih sestara i evidencije o obuhvatu obilaska romskih kućanstava</p>	<p>a) Broj romskih kućanstava u naseljima</p> <p>b) Broj osoba kojima je pružena patronažna skrb u romskim naseljima u 2012.</p> <p>c) Broj usluga pružen u romskim naseljima u 2012.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti</p>

<p>mjere potrebno je procijeniti potrebe za povećanjem broja patronažnih sestara u područjima naseljenim većim brojem Roma, posebno segregiranim romskim naseljima.</p>						
<p>2.2 Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji te poticati veće uključivanje Roma u preventivne programe zdravstvene zaštite djelovanjem medijatora Roma u romskim zajednicama</p> <p><u>Definicija:</u> Na područjima gdje postoje romske zajednice i gdje živi veći broj Roma, određeni broj Roma bit će educirano za obavljanje poslova medijatora. Romi koji su prošli program edukacije za medijatore bit će uključeni u rad informativnih centara kao zaposleni djelatnici. Medijatori Romi u romskim zajednicama poticati će stanovništvo na uključivanje u preventivne programe zdravstvene zaštite, djelovanjem u direktnom kontaktu s romskim stanovništvom.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj medijatora koji su završili dodatnu edukaciju</p> <p>b) Broj i vrsta pruženih usluga</p> <p>c) Broj osoba uključenih u preventivne programe, razvrstano prema dobi i spolu</p> <p>d) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled</p>	<p>Evidencije relevantne obrazovne ustanove o broju izdanih certifikata o završenoj edukaciji; Plan rada romskih medijatora i pisana izvješća.</p>	<p>a) Trenutni broj medijatora Roma - 0</p> <p>b) Broj i vrsta aktivnosti i programa koji su medijatori proveli u 2013. godini - 0</p> <p>c) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled u 2012. (2013.)</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>2.3 Provoditi programe koji omogućavaju marginaliziranim romskim zajednicama pristup zdravstvenim uslugama (prijevoz, gerontodomačice, mobilni timovi, dostupnost lijekova i slično)</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se stanovnicima marginaliziranih romskih zajednica</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, HZJZ, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih programa</p> <p>b) Broj osoba koje su koristile programe, razvrstano prema dobi i spolu</p> <p>c) Broj osoba i udruga koje su</p>	<p>Izvješća različitih uključenih službi koje djeluju u marginaliziranim romskim zajednicama o provedenim programima</p>	<p>a) Broj programa provedenih u 2012.</p> <p>b) Broj osoba koje su obuhvaćene programima u 2012.</p> <p>c) Broj osoba koje su provodile programe/Broj</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva predviđena za Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

omogućio pristup zdravstvenim uslugama provodit će se programi koji će uključivati prijevoz potrebitih stanovnika do zdravstvenih ustanova, skrb o starijim osobama koju će pružati gerontodomaćice, posjete mobilnih timova, olakšavanje dostupnosti lijekova za osobe kojima je otežan pristup ljekarnama te podrška i pomoć u snalaženju u administrativnim obvezama iz područja zdravstvene zaštite.		pružale usluge		udruga koje su provodile programe u 2012.		
--	--	----------------	--	---	--	--

Posebni cilj 3: Podići razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje

Definicija:

Informirati i educirati pripadnike romske populacije o značaju odgovornog ponašanja prema vlastitom zdravlju i načinima prevencije bolesti.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim načinima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga.

Polazna vrijednost:

- a) Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim načinima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga u 2012. godini.

Izvori podataka:

- a) Podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Osmisliti i provoditi edukativne	<u>Nositelj:</u>	a) Broj organiziranih	Izvješća Ministarstva	a) Broj i vrsta	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna

<p>programe i kampanje (medijske emisije, brošure, tiskane materijale, tribine, predavanja, radionice, igraonice) usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje</p> <p><u>Definicija:</u> Osmislit će se i provoditi različiti edukativni programi, kampanje i aktivnosti kojima će cilj biti informirati i educirati romsku populaciju o važnosti odgovornog ponašanja za vlastito zdravlje.</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Županijski zavodi za javno zdravstvo, uredi za zdravstvo, rad i socijalnu skrb u županijama, patronaža u redovnom radu, sve djelatnosti primarne zdravstvene zaštite u radu</p>	<p>edukativnih programa, kampanja</p> <p>b) Broj i vrsta aktivnosti</p> <p>c) Broj uključenih područja i obuhvaćene ciljane populacije</p>	<p>zdravlja, pisani materijali, verificirane kampanje, izvješća tijela i organizacija koje su provodile aktivnosti edukacije.</p>	<p>organiziranih i provedenih programa, kampanja i drugih aktivnosti provedenih u 2012. godini</p>		<p>JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>3.2 Provoditi edukacije edukatora za promicanje zdravlja</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se povećao obuhvat romske populacije upoznate s načinima prevencije i zaštite zdravlja te njihovom važnosti za poboljšanje kvalitete života, bit će osmišljeni i provedeni programi edukacije edukatora u zajednici koji će educirati stanovništvo u romskim zajednicama. Edukatori koji su prošli kroz obuku, provodit će različite oblike edukacija, posjećujući kućanstva i razgovarajući s obiteljima, organizirajući radionice i predavanja, dijeleći tiskane materijale i letke te pružajući različite vrste informacija.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj edukatora koji su završili edukaciju prema dobi i spolu</p> <p>b) Broj i vrsta edukacija</p>	<p>Evidencije Ministarstva zdravlja i zavoda za javno zdravstvo o broju i vrsti edukacija te broju osoba koje su prošle edukacije</p>	<p>a) Trenutni broj educiranih edukatora</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>3.3 Provoditi edukacije stanovništva u romskim naseljima o prevenciji bolesti i zdravim načinima života</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u></p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih edukacija</p> <p>b) Broj osoba,</p>	<p>Izvješća Ministarstva zdravlja, pisani materijali, verificirane</p>	<p>a) Broj i vrsta edukacija provedenih u 2012. godini i broj ljudi prema dobi i</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna</p>

<p><u>Definicija:</u> S ciljem unaprjeđivanja zdravstvenog statusa Roma, u romskim naseljima bit će organizirane različite vrste edukacija kojima će se povećati svijest i razumijevanje nastanka bolesti te načini njihovog sprječavanja odgovornim ponašanjem i zdravim načinom života. Programi edukacije bit će prilagođeni dobi i spolu stanovništva i ciljati će i uključivati različite ciljne skupine. Edukacije predviđene ovom mjerom provodit će patronažne službe, edukatori uz podršku medijatora kako bi se postigao bolji učinak. Ova mjera sukladna je mjeri 5. Promotivne aktivnosti razvoja svijesti zdravog načina življenja, Nacionalne strategije razvitka zdravstva 2006.-2011.</p>	<p>MSPM, ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD</p>	<p>razvrstan prema dobi i spolu, uključenih u edukacije</p> <p>c) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled</p>	<p>kampanje, izvješća tijela i organizacija koje su provodile aktivnosti edukacije.</p>	<p>spolu koji su sudjelovali na ovakvim edukacijama u 2012. godini</p> <p>b) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled u 2012.</p>		<p>JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>3.4 Podupirati projekte organizacija civilnog društva usmjerene na podizanje svijesti o prevenciji bolesti, zdravim načinima života i zaštiti mentalnog zdravlja</p> <p><u>Definicija:</u> S ciljem većeg obuhvata romske populacije programima za podizanje svijesti o prevenciji bolesti, zdravim načinima života i zaštiti mentalnog zdravlja, poticati će se organizacije civilnog društva, romske i ne-romske, da u suradnji i pojedinačno provode različite</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> JL/P(R)S, MSPM, ULJPPNM, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj financiranih projekata</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata</p> <p>c) Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekata</p>	<p>Evidencije o pruženim potporama organizacijama civilnog društva i izvješća o provedenim projektima i aktivnostima.</p>	<p>a) Broj podržanih projekata u 2012.</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata u 2012.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

<p>aktivnosti u romskim zajednicama usmjerene na unaprjeđenje zdravstvenog statusa Roma. Jedan od načina poticanja organizacija civilnog društva na uključivanje u aktivnosti promicanja zdravih načina života te zaštite tjelesnog i mentalnog zdravlja bit će pružanjem financijske podrške i različitih oblika suradnje s tijelima državne uprave u pristupanju međunarodnim i EU fondovima.</p>						
---	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 4: Poboljšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća

Definicija:

Informirati i educirati Romkinje, ali i širu romsku zajednicu, o reproduktivnom zdravlju i zdravlju trudnica te rizicima povezanim s maloljetničkim trudnoćama. Ovaj cilj u skladu je s Ciljem 1.5. *Podizati kvalitetu i dostupnost zdravstvene zaštite za žene i djevojčice Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015.*³

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnoćom i porodom;
- b) Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1.000 rođenih).

Polazna vrijednost:

- a) Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnoćom i porodom u 2012.
- b) Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1000 rođenih) u 2012. godini

Izvori podataka:

- a) Evidencije Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo;

³Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. NN 88/11 <<http://www.ured-ravnopravnost.hr/site/hr/nacionalni-dokumenti/politike-planovi-programi-strategije/nacionalna-politika-2011-2015.html>>

b) Evidencije zdravstvenih ustanova.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>4.1 Organizirati programe koji uključuju edukacije i kampanje, edukativne i preventivne programe u romskim naseljima usmjerene na zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece</p> <p><u>Definicija:</u> Osmislit će se i provoditi različiti edukativni programi i kampanje kojima će cilj biti informirati i educirati žene Romkinje, ali i širu romsku populaciju o važnosti i načinima zaštite reproduktivnog zdravlja žena te skrbi o djeci. Edukativni programi bit će provedeni u romskim naseljima. Bit će usmjereni prvenstveno na žene, ali i na širu romsku populaciju s ciljem podizanja svijesti o važnosti zaštite reproduktivnog zdravlja žena i uključivanja u preventivne programe. Posebni edukativni programi bit će provedeni s ciljem osnaživanja žena i obitelji za skrb o novorođenčadi i djeci kako bi se smanjila smrtnost novorođenčadi i djece i unaprijedilo njihovo zdravlje.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, romske udruge i druge OCD, ULJPPNM</p>	<p>a) Broj i vrsta organiziranih edukacija, kampanja i preventivnih programa</p> <p>b) Broj žena, trudnica i djece uključenih u programe</p> <p>c) Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema glavnom uzroku smrti</p> <p>d) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda razvrstan prema etničkoj pripadnosti</p> <p>e) Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu</p> <p>f) Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena</p>	<p>Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb, mobilnih timova, centara za informiranje i podršku, udruga.</p>	<p>a) Broj provedenih programa u 2012.</p> <p>b) Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema glavnom uzroku smrti u 2012.</p> <p>c) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda u 2012. godini razvrstan prema etničkoj pripadnosti</p> <p>d) Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu u 2012.</p> <p>e) Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti u 2012.</p>	Kontinuirano	<p>Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

		zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti				
<p>4.2 Provoditi edukacije o planiranju obitelji, spolnim bolestima i rizicima maloljetničkih trudnoća</p> <p><u>Definicija:</u> Osmisliti i provoditi edukacije žena Romkinja, ali i cijelih obitelji kojima će se podići nivo svijesti i razumijevanja o važnosti planiranja obitelji, načinima širenja i preveniranja spolnih bolesti i rizicima po zdravlje žena i djece povezanim s maloljetničkom trudnoćom. Edukacije će biti provođene u romskim naseljima ciljajući na obitelji pojedinačno, ili organiziranjem edukativnih predavanja i radionica za više sudionika.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MSPM, ULJPPNM, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj i vrsta edukacija</p> <p>b) Broj osoba uključenih u edukacije po dobi i spolu</p> <p>c) Broj maloljetničkih trudnoća</p> <p>d) Prosječan broj djece po jednoj ženi razvrstan po etničkoj pripadnosti</p> <p>e) Stopa poroda starijih maloljetnica (broj poroda na 1000 žena mlađih od 18 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti</p> <p>f) Stopa poroda djevojčica (broj poroda na 1000 djevojčica mlađih od 15 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti</p> <p>g) Učestalost pojavnosti spolno prenosivih bolesti razvrstano prema</p>	<p>Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb, mobilnih timova, centara za informiranje i podršku, udruga.</p>	<p>a) Stopa maloljetničkih trudnoća u romskoj populaciji u 2012.</p> <p>b) Broj i vrsta edukacija u 2012.</p> <p>c) Prosječan broj djece po jednoj ženi razvrstan po etničkoj pripadnosti u 2012.</p> <p>d) Stopa poroda starijih maloljetnica (broj poroda na 1000 žena mlađih od 18 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti u 2012.</p> <p>e) Stopa poroda djevojčica (broj poroda na 1000 djevojčica mlađih od 15 godina) razvrstana prema spolu i etničkoj pripadnosti u 2012.</p> <p>f) Učestalost pojavnosti spolno prenosivih bolesti razvrstano prema etničkoj pripadnosti u 2012.</p>	<p>Kontinuirano do 2014.</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

		spolu i etničkoj pripadnosti				
<p>4.3 Osnovati mobilne timove koji će provoditi edukativne programe i programe poticanja žena na korištenje zdravstvene zaštite (ginekološki pregledi, mamografija i slično)</p> <p><u>Definicija:</u> U područjima u kojima žive veće zajednice Roma te posebice u područjima s marginaliziranim romskim zajednicama osnovat će se i djelovati mobilni timovi sastavljeni od patronažnih službi, medijatora roma i djelatnika centara za socijalnu skrb koji će svakodnevno obilaziti romska naselja i provoditi aktivnosti edukacije i poticanja žena na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu te uključivanje u zdravstvene programe usmjerene na poboljšanje zdravstvenog statusa žena Romkinja. Organizirano će se provoditi programi koji uključuju i omogućuju zdravstvene preglede žena Romkinja poput ginekoloških pregleda i mamografije.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, medijatori</p>	<p>a) Broj mobilnih timova</p> <p>b) Broj i vrsta aktivnosti mobilnog tima</p> <p>c) Broj obavljenih pregleda i broj obuhvaćenih osoba prema dobi i spolu</p> <p>d) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda razvrstan prema etničkoj pripadnosti.</p>	<p>Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb, mobilnih timova, centara za informiranje i podršku, udruga.</p>	<p>a) Trenutni broj mobilnih timova</p> <p>b) Broj i vrsta aktivnosti mobilnih timova i broj obavljenih pregleda i obuhvaćenih osoba prema dobi i spolu u 2012.</p> <p>c) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda u 2012. godini razvrstan prema etničkoj pripadnosti</p>	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>4.4 Provoditi programe i projekte usmjerene na organiziranje specijalističkih liječničkih pregleda za Romkinje, što uključuje i osiguranje prijevoza za te svrhe</p> <p><u>Definicija:</u> U cilju osiguravanja obuhvata</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih programa</p> <p>b) Broj izvršenih pregleda</p> <p>c) Broj osoba obuhvaćenih</p>	<p>Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb,</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih programa i projekata usmjerenih organiziranje specijalističkih liječničkih pregleda za Romkinje i broj</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

Romkinja specijalističkim liječničkim pregledima, posebice u segregiranim i marginaliziranim romskim zajednicama, bit će organizirani programi koji će omogućiti specijalističke liječničke preglede u naseljima ili u zdravstvenoj ustanovi, s mogućnošću organiziranog prijevoza do zdravstvene ustanove.	Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, medijatori, romske udruge i druge OCD	programima	mobilnih timova, centara za informiranje i podršku, udruga.	obuhvaćenih osoba u 2012.		
---	--	------------	---	---------------------------	--	--

Posebni cilj 5: Povećati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s liječnicima obiteljske medicine

Definicija:

Educirati i senzibilizirati zdravstvene radnike za rad s romskom populacijom, kako bi se uspostavio odnos povjerenja pripadnika romske zajednice prema zdravstvenim radnicima, te povećao broj Roma koji su odabrali liječnike obiteljske medicine.

Pokazatelji učinka:

- Postotak pripadnika/ca romske zajednice koji su zadovoljni pristupom i odnosom zdravstvenih radnika;
- Zadovoljstvo pripadnika romske populacije odnosom zdravstvenih radnika prema njima;
- Postotak pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog liječnika, prema dobi i spolu.

Polazna vrijednost:

- Bazalna epidemiološka studija sa anketiranjem prospektivnog tipa na nekoliko županija istovremeno.

Izvori podataka:

- Anketa koja bi se svake godine ponavljala na istom području.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.1 Provoditi specifične edukacije zdravstvenih radnika posebice u područjima prebivanja većeg broja	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja	a) Broj i vrsta provedenih edukacija	Evidencije obiteljskih liječnika, evidencije patronažnih službi,	a) Broj specifičnih edukacija zdravstvenih radnika		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti;

<p>romske populacije te poticati zdravstvene radnike na intenzivniju suradnju sa socijalnom službom posebice u slučajevima sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece</p> <p><u>Definicija:</u> Osmisliti i provoditi programe edukacije i senzibilizacije zdravstvenih radnika kojima će se zdravstveni radnici senzibilizirati i osnažiti za bolje razumijevanje kulturoloških aspekata i specifičnosti vezanih uz romsku populaciju, te uspostavu bolje komunikacije s članovima romske zajednice. Uspostaviti mehanizme za intenzivniju suradnju zdravstvenih radnika sa socijalnom službom općenito, a posebice na promptno reagiranje i povezivanje s centrima za socijalnu skrb u slučajevima kada se jave sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece.</p>	<p><u>Provedbena tijela:</u> Domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MSPM, centri za socijalnu skrb, ULJPPNM</p>	<p>b) Broj zdravstvenih radnika obuhvaćenih edukacijom</p> <p>c) Broj prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i nadležnim tijelima</p>	<p>evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, evidencije i izvješća medijatora</p>	<p>u 2012.</p> <p>b) Broj prijavljenih slučajeva zanemarivanja zdravlja i zlostavljanja djece u 2012.</p>		<p>Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>5.2 Provoditi u romskoj zajednici analize statusa osoba koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine</p> <p><u>Definicija:</u> Na osnovu evidencija i registara zdravstvenih i javnih službi utvrditi broj osoba romske populacije koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine, također utvrditi broj osoba koje nisu izvršile odabir liječnika i razloge zbog kojih to</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, medijatori, JL/P(R)S, romske</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih analiza</p> <p>b) Broj izvješća o provedenim analizama</p> <p>c) Svekoliki broj zdravstveno osiguranih osoba koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom</p>	<p>Evidencije obiteljskih liječnika, evidencije patronažnih službi, evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, evidencije i izvješća medijatora</p>	<p>a) Provedene analize</p> <p>b) Broj zdravstveno osiguranih pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog liječnika u 2012.</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

nisu učinili.	udruge i druge OCD, ULJPPNM	zdravstvenom osiguranju u HZMO iskazan po mjestu prebivališta, odnosno naseljima				
<p>5.3 Putem medijatora i patronažne službe poticati Rome na odabiranje liječnika obiteljske medicine i ostvarivanje prava na primarnu zdravstvenu zaštitu</p> <p><u>Definicija:</u> U cilju povećanja stope ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i odabiranje liječnika obiteljske medicine u romskoj zajednici, patronažne službe i medijatori Romi sustavno će podizati svijest pripadnika romske zajednice o važnosti odabira liječnika obiteljske medicine te ih informirati, motivirati i poticati, a također im pružiti i odgovarajuću administrativnu pomoć u ostvarivanju prava na primarnu zdravstvenu zaštitu.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Patronažna služba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, medijatori</p>	<p>a) Broj medijatora koji su uključeni u provedbu aktivnosti</p> <p>b) Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora i patronažne službe, prema dobi i spolu</p> <p>c) Svekoliki broj zdravstveno osiguranih osoba u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje koje su izvršile slobodan izbor doktora opće/obiteljske medicine, pedijatra, ginekologa i doktora dentalne medicine</p>	Evidencije i izvješća medijatora, evidencije i izvješća patronažne službe, evidencije	a) Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora ili patronažne službe u 2012.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova

Posebni cilj 6: Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi

Definicija:

Kombinacijom mjera koje će osigurati higijenske uvjete stanovanja romske populacije, povećati procijepljenost i educirati i informirati romsku populaciju o higijenskim navikama, postići smanjenje pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi.

Pokazatelj učinka:

a) Stopa pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi.

Polazna vrijednost:

a) Mogu se pratiti pokazatelji crijevnih infestacija, ušljivosti ali to treba provesti kao zasebni epidemiološki izvid za svaku romsku zajednicu.

Izvori podataka:

a) Epidemiološko istraživanje

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>6.1 Osigurati zdravstveno ispravnu vodu za piće u romskim naseljima</p> <p><u>Definicija:</u> U svim romskim naseljima osigurati zdravstveno ispravnu vodu za piće kako bi se smanjili rizici i opasnosti po zdravlje. Osigurati priključke na javni vodovod u romskim naseljima tamo gdje ih nema te poticati stanovnike romskih naselja da svoja kućanstva priključuju na vodovodnu mrežu.</p>	<p><u>Nositelj:</u> <u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo zdravlja, HZZJ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JL/P(R)S</p>	<p>a) Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na zdravstveno ispravnu vodu za piće</p> <p>b) Broj kućanstava priključenih na javni vodovod</p> <p>c) Stopa pobola od bolesti izazvanih zdravstveno neispravnim vodom za piće</p>	<p>Podaci o broju romskih naselja koja imaju mogućnost priključivanja na vodovodnu mrežu te broj priključenih kućanstava iz evidencije javnih vodovoda i JL/P(R)S, evidencije zavoda za javno zdravstvo i zdravstvenih ustanova</p>	<p>a) Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na zdravstveno ispravnu vodu za piće</p> <p>b) Broj kućanstava priključenih na javni vodovod</p> <p>c) Stopa pobola od bolesti izazvanih zdravstveno neispravnim vodom za piće u 2012.</p>	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>6.2 Provoditi i povećati obuhvate cijepljenja prema programu obveze cijepljenja, uključujući i mobilne romske skupine</p> <p><u>Definicija:</u> Sukladno programu obveze cijepljenja djece, uspostaviti mehanizme za povećanje obuhvata cijepljenja romske djece na 100%.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> HZZJ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, romske udruge i druge OCD,</p>	a) Cjepni obuhvati romske djece	Evidencije zavoda za javno zdravstvo i liječnika obiteljske medicine, izvješća medijatora.	a) Prema anketi Svjetske Banke i DG Regio iz 2011. godine udio djece 0-6 ili 6 godina starosti koja su ikada primila neko cjepivo kao postotak sve djece te dobne skupine iznosi – 0-6 godina 96,6% (97,01% dječaci i	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

	medijatori			96,25% djevojčice); 6 godina 96,46% (98,15% dječaci i 94,92% djevojčice).		
6.3 Provoditi preventivne mjere DDD (dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija) <u>Definicija:</u> Sustavno utjecati na smanjenje pobola romske populacije uvjetovane nehigijenskim uvjetima života u romskim naseljima eliminiranjem prijenosnika uzročnika bolesti.	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Provedbena tijela:</u> Ovlaštene DDD ustanove, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JLS	a) Broj provedenih deratizacija, depedikulacija, dezinsekcija u romskim naseljima	Izvješća i evidencije ovlaštenih DDD ustanova, izvješća JLS	a) Broj provedenih mjera DDD u romskim naseljima u 2012.	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
6.4 Osigurati redoviti odvoz smeća, odvod otpadnih voda, pražnjenje septičkih jama <u>Definicija:</u> Sustavno utjecati na smanjenje pobola romske populacije uvjetovane nehigijenskim uvjetima života u romskim naseljima provedbom mjera zaštite i očuvanja životnog okoliša te podizanjem nivoa higijenskih uvjeta.	<u>Nositelj:</u> JLS <u>Provedbena tijela:</u> Komunalna poduzeća, romske udruge i druge OCD, medijatori	a) Broj naselja u kojima se smeće odvozi redovito najmanje jednom tjedno b) Broj naselja u kojima se septičke jame prazne redovito puta mjesečno c) Broj naselja u kojima je osiguran odvod otpadnih voda	Evidencije komunalnih poduzeća i JLS	a) Broj i učestalost odvoza smeća iz romskih naselja u 2012. b) Broj i učestalost pražnjenja septičkih jama u romskim naseljima u 2012. c) Broj naselja u kojima je osiguran odvod otpadnih voda u 2012.	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JLS
6.5 Provoditi edukacije i informiranje o higijenskim navikama <u>Definicija:</u> Osmisliti i sustavno provoditi edukacije pripadnika/ca romske zajednice o povezanosti higijenskih	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Provedbena tijela:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo	a) Broj i vrsta edukacija i usluga informiranja b) Broj osoba koje su prošle edukaciju prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti		a) Broj i vrsta edukacija provedenih u 2012. godini te broj osoba razvrstan prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti koje su obuhvaćene edukacijskim	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova

navika i zdravstvenog statusa te o načinima održavanja osobne higijene i higijene stanovanja.	Grada Zagreba, domovi zdravlja, romske udruge i druge OCD, medijatori			programima u 2012.		
---	---	--	--	--------------------	--	--

Posebni cilj 7: Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti među romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podići razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti

Definicija:

Informiranjem, educiranjem i mjerama podizanja svijesti romske populacije, roditelja i djece, podići svijest o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj zajednici. Ovaj Posebni cilj sukladan je prioritetima i ciljevima Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno - obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. godine i Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj za 2012.-2017. i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu.

Pokazatelj učinka:

- Stopa konzumiranja sredstava ovisnosti među romskom populacijom, među djecom i mladeži;
- Podignuta razina svijesti romske populacije, posebice djece i mladeži o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti;

Polazna vrijednost:

- Procjena stope konzumiranja sredstava ovisnosti među romskom populacijom.

Izvori podataka:

- Službeni registri;
- Analize izvješća;
- Pilot istraživanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.1 Provoditi istraživanja o raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj populaciji s	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja	a) Broj i vrsta istraživanja o raširenosti sredstava	Izvješća o provedbi Nacionalnog programa za Rome	a) Broj do sada provedenih istraživanja		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti;

<p>naglasakom na djecu i mlade</p> <p><u>Definicija:</u> S ciljem utvrđivanja raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj populaciji, provodit će se istraživanja kako bi se utvrdila i pratila pojavnost ovisnosti u romskoj zajednici. Poseban naglasak bit će stavljen na istraživanje raširenosti ovisnosti među djecom i mladima.</p>	<p><u>Provedbena tijela:</u> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, Ured za suzbijanje zlouporabe droga, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD</p>	<p>ovisnosti u romskoj populaciji</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u istraživanja prema dobi i spolu</p>	<p>od nadležnih tijela</p>			<p>Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>7.2 Organizirati i provoditi nacionalne kampanje usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o štetnosti sredstava ovisnosti</p> <p><u>Definicija:</u> Osmisliti i kontinuirano provoditi Nacionalnu kampanju borbe protiv ovisnosti o drogama u okviru koje će se jedan dio aktivnosti usmjeriti romskoj populaciji i na podizanje svijesti romske populacije o štetnosti sredstava ovisnosti. Kampanje usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o štetnosti sredstava ovisnosti uključit će tiskanje i distribuciju različitih informativnih materijala, edukacije te edukativne i informativne medijske sadržaje.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga, MSPM, MZOS, ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD, MUP, odgojno obrazovne ustanove, županijska povjerenstva za suzbijanje zloporabe droga i prevenciju ovisnosti, službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko</p>	<p>a) Broj provedenih kampanja</p> <p>b) Broj i vrsta tiskanih materijala, broj i vrsta edukativnih i promidžbenih materijala, broj i vrsta edukacija, broji i vrsta radijskih i televizijskih emisija, broj i vrsta javnih manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti usmjerenih romskoj populaciji</p> <p>c) Stopa pojavnosti ovisnosti unutar romske populacije u romskim zajednicama, razvrstana prema dobi, spolu i vrsti ovisnosti</p>	<p>Evidencije i izvješća tijela i organizacija koja provode kampanje, Izvješća o provedbi Nacionalnog programa za Rome od nadležnih tijela</p>	<p>a) Broj kampanja organiziranih u 2012.</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

	liječenje ovisnosti					
<p>7.3 Provoditi edukacije djece, mladih i roditelja o štetnosti sredstava ovisnosti i štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama pojave ovisnosti</p> <p><u>Definicija:</u> U cilju unaprjeđivanja zdravlja romske populacije, osmisliti i kontinuirano provoditi u romskim zajednicama edukacije djece, mladih i roditelja kako bi se povećala svijest o štetnosti sredstava ovisnosti te smanjile štetne socijalno-zdravstvene posljedice pojave ovisnosti.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga, MSPM, MZOS, ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD, vijeća za prevenciju, MUP</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih edukacija</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u edukaciju prema dobi i spolu</p> <p>c) Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema vrsti, dobi i spolu</p>	<p>Izvješća Ministarstva zdravlja, Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, i drugih tijela i organizacija koja provode edukacije o štetnosti sredstava ovisnosti; Izvješća o provedbi Nacionalnog programa za Rome od nadležnih tijela</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih edukacija i broj osoba uključenih u edukaciju po dobi i spolu u 2012. godini</p> <p>b) Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema dobi i spolu u 2012. godini</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>
<p>7.4 Poticati i podržavati projekte udruga koje se bave prevencijom ovisnosti</p> <p><u>Definicija:</u> S ciljem većeg obuhvata romske populacije programima za podizanje svijesti o prevenciji ovisnosti, poticat će se organizacije civilnog društva, romske i ne-romske, da u suradnji i pojedinačno provode različite aktivnosti u romskim zajednicama usmjerene na unaprjeđenje zdravstvenog statusa Roma. Jedan od načina poticanja organizacija civilnog društva na uključivanje u aktivnosti prevencije ovisnosti bit će pružanjem financijske podrške i različitih oblika suradnje s tijelima državne</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga, MSPM, MZOS, ULJPPNM, HZJZ, , županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD, vijeća za prevenciju, MUP</p>	<p>a) Broj podržanih projekata</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata</p> <p>c) Stopa smanjenja ovisnosti u zajednicama ciljanim projektima udruga</p> <p>d) Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekata</p>	<p>Evidencije o pruženim potporama organizacijama civilnog društva i izvješća o provedenim projektima i aktivnostima; Izvješća o provedbi Nacionalnog programa za Rome od nadležnih tijela</p>	<p>a) Broj podržanih projekata i broj provedenih i evaluiranih projekata usmjerenih na prevenciju ovisnosti u romskim zajednicama u 2012. godini</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

uprave u pristupanju međunarodnim i EU fondovima.						
<p>7.5 Provoditi edukacije edukatora za provedbu preventivnih programa u romskoj zajednici</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se povećala svijest romske populacije o štetnosti uporabe sredstava ovisnosti i štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama ovisnosti, bit će osmišljeni i provedeni programi edukacije edukatora u zajednici koji će educirati stanovništvo u romskim zajednicama. Edukatori koji su prošli kroz obuku, provodit će različite oblike edukacija i aktivnosti podizanja svijesti, posjećujući kućanstva i razgovarajući s obiteljima, organizirajući radionice i predavanja, dijeleći tiskane materijale i letke te pružajući različite vrste informacija.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga, MSPM, MZOS, ULJPPNM, HZJZ, Županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, romske udruge i druge OCD udruge, vijeća za prevenciju, MUP</p>	<p>a) Broj i vrsta edukacija</p> <p>b) Broj edukatora uključenih u edukacije</p> <p>c) Broj i vrsta edukacija koje su proveli edukatori u zajednici</p>	<p>Evidencije Ministarstva zdravlja i zavoda za javno zdravstvo o broju i vrsti edukacija te broju osoba koje su prošle edukacije; Izvješća edukatora</p>	<p>a) Broj edukatora, broj i vrsta edukacija provedenih u 2012.</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

4. SOCIJALNA SKRB

Opći cilj:

Smanjiti siromaštvo romske populacije i unaprijediti kvalitetu socijalnih usluga i usluga u zajednici.

Posebni ciljevi:

1. Podići kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom;
2. Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih;
3. Osnažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu.

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, potrebno je osnažiti kapacitete postojećih servisa, centara za socijalnu skrb i obiteljskih centara, za pružanje socijalnih usluga romskoj populaciji u naseljima nastanjenim Romima, kao i marginaliziranim romskim naseljima te poticanje i osnaživanje Roma za korištenje svojih prava. Također je potrebno formirati mobilne timove sastavljene od stručnih radnika te educiranih i osposobljenih medijatora Roma, sa svrhom svakodnevnog pružanja socijalnih usluga u romskim zajednicama. Ovaj cilj sukladan je prioritetima i mjerama Strategije razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016., posebno Poglavlju 4.6. Promjene u centrima za socijalnu skrb (zavodi za socijalnu skrb u županiji).

Pokazatelj učinka:

- a) Udio ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo pruženim uslugama
- b) Udio stanovništva romskih zajednica kojima je socijalna skrb dostupna i pravovremena

c) Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomoć

Polazna vrijednost:

a) Trenutna kvaliteta pruženih usluga i zadovoljstvo korisnika pruženim uslugama

b) Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomoć u 2012. godini

Izvori podataka:

a) Ankete;

b) Studije;

c) Izvješća socijalnih radnika.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>1.1 Povećati broj stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u područjima s većim brojem romske populacije.</p> <p><u>Definicija:</u> U području pružanja usluga socijalne skrbi od iznimne je važnosti posvetiti korisnicima, posebice onima koji spadaju u najranjivije skupine, dovoljno vremena, pažnje te pružiti pravovremene i kvalitetne socijalne usluge koje će ih osnažiti za bolje i obuhvatnije socijalno uključivanje. Stručni radnici u centrima za socijalnu skrb i obiteljskim centrima rade s velikim brojem korisnika, što onemogućuje dostatno posvećivanje korisnicima socijalne skrbi i pružanje veće podrške i pomoći korisnicima u romskim zajednicama, uključujući</p>	<u>Nositelj:</u> MSPM	<p>a) Broj novozaposlenih stručnih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije i obiteljskim centrima</p> <p>b) Broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stručnom radniku u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije</p>	Evidencije zaposlenih pri centrima za socijalnu skrb i obiteljskim centrima, evidencije korisnika u centrima za socijalnu skrb i obiteljskim centrima	<p>a) Trenutni broj zaposlenih stručnih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije i obiteljskim centrima Početna vrijednost: CZSS Čakovec s podružnicama raspolaže s ukupno 30 stručnih radnika. Broj korisnika u Centru i podružnicama je 16.623 . Od 10.000 korisnika u CZSS Čakovec – 6.000 Roma, a 5100 korisnika pomoći za uzdržavanje. CZSS Beli Manastir raspolaže s 15</p>	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

<p>socijalno mentoriranje i osnaživanje korisnika. Potrebno je osigurati optimalan broj stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u područjima s većim brojem romske populacije te područjima u kojima se postoje marginalizirane romske zajednice. Najveća pažnja bi trebala biti posvećena djeci, mladima i obitelji. Ova mjera sukladna je Strategiji razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, Poglavlje 4.5. Širenje mreže usluga socijalne skrbi: Mjera: Uvođenje minimalnih standarda kvalitete socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi u ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe koje pružaju usluge socijalne skrbi.⁴</p>				<p>stručnih radnika , broj korisnika centra je 12.109. CZSS Đurđevac ima 10 stručnih radnika, a 3.136 korisnika. CZSS Rijeka ima ukupno 53,5 stručnih radnika, a 16.352. korisnika. CZSS Sisak ima 22 stručna radnika, a 7.289 korisnika. CZSS Slavonski Brod ima 26 stručnih radnika, a 9.500 korisnika. b) Trenutni broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stručnom radniku CZSS Čakovec s podružnicama 564 korisnika/1 struč. rad. CZSS Beli Manastir 807 korisnika/1 struč. rad. CZSS Đurđevac 313 korisnika/1 struč. rad. CZSS Rijeka 305 korisnika/1struč. rad. CZSS Sisak 331 korisnik/1struč. rad. CZSS Sl. Brod 365</p>		
---	--	--	--	---	--	--

⁴ Prijedlog optimalnog broja stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u područjima s većim brojem romske populacije te područjima u kojima se postoje marginalizirane romske zajednice: 1 socijalni radnik na jedno romsko naselje u punom radnom vremenu, stalno u dodiru sa zajednicom. Svako naselje bi trebalo imati jednu prostoriju gdje bi socijalni radnik dio dana proveo/živio sa zajednicom.

				korisnika/1 struč. Rad Obiteljski centar Međimurske županije sa sjedištem u Čakovcu je osnovan ⁵ .		
1.2 Senzibilizirati i educirati socijalne radnike za pružanje kvalitetnijih usluga i socijalno mentorstvo <u>Definicija:</u> U područjima nastanjenim većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine, vidljive su kulturološke razlike između Roma i ne-romske populacije koje uzrokuju međusobno nerazumijevanje, ali i stigmatizaciju i diskriminaciju Roma te animozitet većinske populacije prema Romima. Ove različitosti reflektiraju se u nekim slučajevima i na odnos stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb prema pripadnicima romske populacije s kojima dolaze u doticaj. Kako bi se poboljšao pristup socijalnih radnika i omogućilo pružanje kvalitetnijih usluga korisnicima centara za socijalnu skrb, uključujući socijalno mentorstvo, potrebno je organizirati programe i aktivnosti usmjerene na senzibilizaciju i edukaciju socijalnih radnika ⁶ .	<u>Nositelj:</u> MSPM <u>Provedbena tijela:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri	a) Broj socijalnih radnika koji su prošli edukaciju za socijalno mentorstvo b) Broj i vrsta provedenih edukacija c) Ukupan broj mentoriranih d) Broj mentoriranih Roma/Romkinja prema dobi i spolu e) Broj i vrsta objavljenih publikacija	Izvješća o provedenim edukacijama, izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb	a) Broj socijalnih radnika koji su prošli edukaciju – 68 socijalnih radnika u 2011. godini b) Provedena je jedna (1) edukacija za socijalno mentorstvo u 2011. – kroz tri modula c) broj mentoriranih u 2011. - 52 d) Ukupan broj Roma/Romkinja kojima su pružene usluge socijalnog mentoriranja u 2011. godini - pet (5) e) Broj i vrsta publikacija objavljenih u 2011. godini - objavljen je jedan (1) priručnik za socijalno mentorstvo	Kontinuirano	Međunarodni i fondovi EU
1.3 Organizirati mobilne timove	<u>Nositelj:</u>	a) Broj organiziranih	Izvješća centara za	a) Broj mobilnih	do 2015.	Sredstva iz proračuna

⁵ Trenutno ima zaposlenu ravnateljicu i u tijeku je poduzimanje svih potrebnih aktivnosti kako bi što prije započeo s radom.

⁶ Ova mjera sukladna je Strategiji razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, Poglavlje 4.5. Širenje mreže usluga socijalne skrbi: Mjera: Uvođenje minimalnih standarda kvalitete socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi u ustanove socijalne skrbi i druge pravne osobe koje pružaju usluge socijalne skrbi.

<p>koji će kontinuirano djelovati u romskim zajednicama s ciljem dovođenja usluga korisnicima, ukazivanja na postojeće potrebe korisnika te poticanja korisnika na aktivno sudjelovanje u ostvarivanju prava.</p> <p><u>Definicija:</u> Radi boljeg obuhvata korisnika socijalne skrbi u romskim zajednicama te pružanja kvalitetnijih usluga u zajednicama potrebno je organizirati mobilne timove stručnjaka centara za socijalnu skrb i obiteljskih centara. Mobilni timovi djelovat će u zajednicama kako bi se omogućila svim Romima korisnicima socijalne skrbi dostupnost kvalitetne i pravovremene skrbi i podrške. Rad mobilnih timova na terenu odvijat će se svakodnevno u romskim naseljima. Mobilni timovi pratit će situaciju i potrebe korisnika socijalne skrbi, pružati im različite vrste socijalnih usluga uključujući socijalno mentorstvo te ih ujedno informiranjem i educiranjem poticati na aktivno sudjelovanje u ostvarivanju prava. Mobilni timovi također će organizirati radionice za male skupine Roma, sa sljedećim sadržajima: upoznavanje s temeljnim pravima i uslugama iz sustava socijalne skrbi (materijalna prava, prava osoba s invaliditetom, mjere obiteljsko-pravne zaštite, usluge obiteljske medijacije, usluge</p>	<p>MSPM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> centri za socijalnu skrb, obiteljski centri u skladu s kadrovskim i ostalim kapacitetima, JL/P(R)S, OCD</p>	<p>mobilnih timova</p> <p>b) Broj i vrsta pruženih usluga korisnicima Romima</p> <p>c) Postotak korisnika Roma/Romkinja kojima su pružene usluge putem mobilnih timova u odnosu na ukupni broj korisnika Roma/Romkinja (razvrstano prema dobi i spolu)</p>	<p>socijalnu skrb, izvješća mobilnih timova</p>	<p>timova u 2012. godini</p> <p>b) Broj i vrsta pruženih usluga korisnicima Romima u 2012. godini</p> <p>c) Postotak korisnika Roma/Romkinja kojima su pružene usluge putem mobilnog tima u odnosu na ukupni broj korisnika Roma/Romkinja u 2012. godini</p>	<p>JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>
---	--	--	---	--	---

smještaja, usluge stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju korisnika).						
<p>1.4 Odabrati i educirati Rome medijatore za podršku povećanju dostupnosti socijalnih usluga romskoj populaciji te drugih aktivnosti kojima će se osigurati bolja koordinacija između službe socijalne skrbi i Roma.</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se povećala učinkovitost programa socijalne skrbi te obuhvatio veći broj pripadnika romske populacije kojima je socijalna skrb potrebna, posebice kada se radi o dijelu romske populacije koja živi u marginaliziranim romskim naseljima s otežanim pristupom informacijama, dijelu populacije s posebnim potrebama, poput starijih osoba, osoba s invaliditetom i tjelesnim i mentalnim oštećenjima i poteškoćama, kao i osobama s niskim stupnjem obrazovanja koje se ne snalaze u procedurama, potrebno je educirati medijatore Rome. Kroz suradnju Ministarstva socijalne politike i mladih i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta treba izraditi verificirani program edukacije medijatora Roma. U svakoj županiji u kojoj je osnovan informativni romski centar bit će odabran određeni broj Roma/Romkinja koji će proći kroz verificirani program edukacije.</p>	<p><u>Nositelj:</u> MZOS, MSPM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj medijatora (m/ž) koji su završili dodatnu edukaciju</p> <p>b) Broj i vrsta pruženih usluga</p> <p>c) Broj Roma koji su koristili usluge medijatora prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>d) Udio Roma uključenih u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj Roma korisnika socijalnih programa</p>	<p>Evidencije obrazovnih ustanova o edukaciji medijatora Roma, izvješća medijatora Roma, izvješća centara za socijalnu skrb</p>	<p>a) Broj medijatora (m/ž) koji su završili dodatnu edukaciju u 2012. godini</p> <p>b) Broj i vrsta pruženih usluga u 2012. godini</p> <p>c) Broj Roma koji su koristili usluge medijatora prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u 2012. godini</p> <p>d) Udio Roma uključenih u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj Roma korisnika socijalnih programa</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova</p>

<p>Romi/Romkinje koji su prošli verificirani program edukacije za medijatore bit će uključeni u rad informativnih centara kao zaposleni djelatnici/e. Medijatori Romi bit će poveznica između romske populacije i službi socijalne skrbi koja će omogućiti svim Romima korisnicima socijalne skrbi dostupnost kvalitetne i pravovremene skrbi i podrške. Medijatori Romi djelovat će u suradnji s mobilnim timovima. Sukladno tome njihova će zadaća uključivati olakšavanje komunikacije i pristupa socijalnim radnicima i drugim stručnjacima, korisnicima u romskim naseljima, praćenje situacije i potrebe korisnika socijalne skrbi, pružanje različitih vrsta socijalnih usluga korisnicima uključujući socijalno mentorstvo te poticanje Roma korisnika socijalne skrbi, informiranjem i educiranjem, na aktivno sudjelovanje u ostvarivanju prava.</p>						
--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 2: Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih

Definicija:

Podizanje svijesti, edukacija i osnaživanje pripadnika/ca romske populacije, obitelji i mladih za kvalitetniji život unutar obitelji te bolju skrb o djeci i kvalitetno roditeljstvo. Mjere za postizanje ovog posebnog cilja usmjerene su na važne segmente obiteljskog života i skrbi o djeci, a podrazumijevaju sudjelovanje nadležnih tijela i organizacija kroz pojedinačne ili zajedničke aktivnosti kako bi se sinergijskim djelovanjem postigao trajan pozitivan učinak. Ovaj cilj sukladan je Strategiji razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, Poglavlje 4.7.3. Razvoj usluga namijenjenih obitelji

Pokazatelj učinka:

- a) Udio obitelji u kojima je povećana razina kvalitete života u odnosu na razinu kvalitete života izmjerene na početku (npr. u 2012. godini) – evaluacija ishoda.

Polazna vrijednost:

- a) Izmjerena razina kvalitete života na početku određenim upitnikom za mjerenje ovog konstrukta Podaci istraživanja instituta Ivo Pilar «Kako žive Hrvatski Romi»?
- b) Podaci centara za socijalnu skrb - pokazatelji kvalitete života,

Izvori podataka:

- a) Ankete;
- b) Istraživanja;
- c) Podaci i evidencije Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Pravobraniteljice za djecu.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>2.1 Osmisliti i provoditi edukativne programe i kampanje (medijske emisije, tiskane materijale, tribine, predavanja, radionice, igraonice) usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o njihovoj odgovornosti u području obiteljskih odnosa i mehanizmima za zaštitu prava iz područja obiteljskih odnosa</p> <p><u>Definicija:</u> Osmislit će se i provoditi, na nacionalnoj i lokalnoj razini, različiti edukativni programi i kampanje kojima će cilj biti podići svijest te informirati i educirati romsku populaciju o odgovornom ponašanju u području obiteljskih</p>	<p><u>Nositelj:</u> MSPM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> centri za socijalnu skrb, obiteljski centri u skladu s kadrovskim i ostalim kapacitetima, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD</p>	<p>a) Broj i vrsta edukativnih programa, kampanja i drugih događanja</p> <p>b) Broj pripadnika/ca romske zajednice uključenih u edukativne programe prema dobi i spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>c) Broj tiskanih materijala</p>	<p>Izvješća MSPM, centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, vijeća romske nacionalne manjine, OCD-a; istraživanja i ankete</p>	<p>a) Broj i vrsta edukativnih programa, kampanja i drugih događanja</p> <p>b) Broj pripadnika/ca romske zajednice uključenih u edukativne programe prema dobi i spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>c) Broj tiskanih materijala</p>	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i EU fondovi</p>

odnosa i mehanizmima za zaštitu prava iz područja obiteljskih odnosa.						
<p>2.2 Pružati pomoć i podršku romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa, te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji</p> <p><u>Definicija:</u> S ciljem poboljšanja kvalitete života obitelji u romskim zajednicama te pridonijelo preveniranju i smanjenju opsega nasilja u obitelji, obiteljima je potrebno pružiti pomoć i podršku u rješavanju obiteljskih i bračnih odnosa. Pomoć i podršku obiteljima kada se za to ukaže potreba, pružat će obiteljski centri, centri za socijalnu skrb te organizacije civilnog društva koje se bave suzbijanjem obiteljskog nasilja. Pomoć i podrška bit će pružani u obliku edukacija, informiranja i savjetovanja.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Obiteljski centri</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Centri za socijalnu skrb, MUP/policija, OCD, obiteljski centri</p>	<p>a) Broj i vrsta pruženih usluga i podrške</p> <p>b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška</p> <p>c) Stopa nasilja u obitelji u romskim zajednicama</p> <p>d) Evidentirane promjene u ponašanju obitelji koje su prošle kroz programe osnaživanja obitelji/broj obitelji u kojima su uočene promjene</p>	<p>Izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, Ministarstva unutrašnjih poslova, mobilnih timova, medijatora, organizacija civilnog društva</p>	<p>a) Broj i vrsta pruženih usluga i podrške u 2012.</p> <p>b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška u 2012.</p> <p>c) Stopa nasilja u obitelji u romskim zajednicama u 2012.</p> <p>d) Evidentirani modeli ponašanja obitelji u kojima su uočeni obiteljski problemi i obiteljsko nasilje</p>	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>
<p>2.3 Osnaživanje romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, uključujući podizanje svijesti romske populacije o problemima vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova, te raspolaganje financijskim sredstvima.</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se poboljšala skrb o djeci u potrebitim romskim obiteljima, potrebno je osnažiti roditelje i cijele</p>	<p><u>Nositelj:</u> Obiteljski centri</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Centri za socijalnu skrb, OCD, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MZOS, AZOO i obrazovne ustanove, vijeća romske nacioanlne manjine</p>	<p>a) Broj i vrsta pruženih usluga</p> <p>b) Broj romskih obitelji koje su prošle program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji</p> <p>c) Stupanj ostvarivanja dječjih</p>	<p>Izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, mobilnih timova, medijatora, organizacija civilnog društva</p>	<p>a) Broj i vrsta usluga za osnaživanje obitelji za odgovorno roditeljstvo, i podizanje svijesti o problemima maloljetničkih brakova u 2012. godini</p> <p>b) Broj obitelji koje su u bile uključene u</p>	Kontinuirano	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>

<p>obitelji educiranjem o kvalitetnom i odgovornom roditeljstvu, te educirati i pomoći im da racionalnije koriste novac koji im je na raspolaganju. Ovo se u prvom redu odnosi na kvalitetnu skrb o djeci i obitelji. Stoga je potrebno intenzivirati edukacije i savjetodavnu podršku glede održavanja domaćinstva, higijene, radnih navika, učenje odgovornog roditeljstva u smislu brige o prehrani, zdravlju, korištenju slobodnog vremena djeteta, uključivanja djece u obrazovni sustav, te članove obitelji upoznati o njihovim pravima i obvezama sukladno novom Zakonu o socijalnoj skrbi i drugim propisima. Također je važno osvještavati roditelje o negativnim aspektima i problemima vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova.</p>		<p>prava: prava na obrazovanje, prava na zdravstvenu zaštitu, i druga prava</p> <p>d) Broj sklopljenih maloljetničkih brakova</p> <p>e) Evidentirane promjene u ponašanju obitelji koje su prošle kroz programe osnaživanja/broj obitelji u kojima su uočene promjene</p>		<p>programe odgovornog roditeljstva ili programe usmjeren osnaživanju obitelji u 2012. godini</p> <p>c) Stupanj ostvarivanja dječjih prava na početku (u 2012.)</p> <p>d) Broj sklopljenih maloljetničkih brakova – treba utvrditi polaznu vrijednost praćenjem obitelji</p> <p>e) Evidentirani modeli ponašanja obiteljima vezani uz skrb o djeci, roditeljstvo, maloljetničke brakove</p>		
<p>2.4 Osnaživanje i podrška biološkoj obitelji u cilju prevencije izdvajanja djeteta iz obitelji</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se smanjio broj slučajeva izdvajanja djeteta iz obitelji potrebno je osnažiti i pružiti podršku biološkim obiteljima u romskoj zajednici. Romske obitelji kod kojih postoje razlozi za izdvajanje djeteta treba informirati, educirati i poticati</p>	<p><u>Nositelj:</u> Centri za socijalnu skrb, domovi za djecu</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Obiteljski centri, OCD</p>	<p>a) Broj i vrsta pružene podrške</p> <p>b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška</p> <p>c) Broj romske djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p>	<p>Evidencije i planovi rada centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, izvješća organizacija civilnog društva</p>	<p>a) Broj i vrsta pružene podrške u 2012. godini</p> <p>b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška u 2012. godini</p> <p>c) Broj djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>

<p>na usvajanje modela ponašanja koji uključuju kvalitetnu skrb o djeci, ali i odgovorno raspolaganje novcem. Kada se radi o obiteljima koje nisu u mogućnosti kvalitetno skrbiti o djeci zbog siromaštva, treba iznaći načine za ublažavanje siromaštva kako bi se biološkim obiteljima pružila mogućnost zadržavanja djece.</p>		<p>d) Postojanje i sadržaj individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa, te zadovoljstvo korisnika stručnim radnikom.</p>		<p>2012. godini d) Status i sadržaj individualnih planova u 2012. godini te rezultati praćenja zadovoljstva korisnika stručnim radnicima.</p>		
<p>2.5 Poticati razvoj udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romske djece s teškoćama u razvoju, prvenstveno u romskim obiteljima</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se za romsku djecu koja nemaju odgovarajuću roditeljsku skrb ili imaju teškoće u razvoju osigurala druga vrsta kvalitetne izvaninstitucionalne skrbi bilo udomljavanjem ili posvojenjem osigurala kvalitetna skrb, potrebno je poticati razvoj udomiteljske skrbi i posvajanje romske djece. Poticanje udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bit će usmjereno na sve obitelji koje su voljne udomiti ili posvojiti romsku djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romsku djecu s teškoćama u razvoju, imajući na umu potencijalnu nevoljkost ne-romskih obitelji da udomljuju i posvajaju romsku djecu. Poseban naglasak bit će stavljen na poticanje romskih obitelji da udomljavaju i posvajaju</p>	<p><u>Nositelj:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Obiteljski centri</p>	<p>a) Broj obitelji koje su udomile i posvojile (romskih i neromskih)</p> <p>b) Broj udomljene i posvojene djece (prema dobi i spolu)</p> <p>c) Broj udomljene i posvojene djece s poteškoćama u razvoju (prema dobi i spolu)</p> <p>d) Broj romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i program za udomitelje</p>	<p>Izvješća MSPM, evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, registri udomljavanja i posvajanja</p>	<p>a) Broj romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romske djece s teškoćama u razvoju koja su smještena u romskim udomiteljskim obiteljima u 2012. godini</p> <p>b) Broj romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romske djece s teškoćama u razvoju koja su smještena u neromskim udomiteljskim obiteljima u 2012. godini</p> <p>c) Broj romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i program za udomitelje u 2012. godini: Međimurska županija – edukacije</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>

<p>romsku djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romsku djecu s teškoćama u razvoju, kako bi se omogućilo da udomljena i posvojena djeca budu odgajana sukladno kulturnim i tradicijskim okvirima romske zajednice. Pored toga udomiteljima će biti pružana kontinuirana podrška i edukacija. Ova mjera sukladna je mjerama Strategije razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016., Poglavlje 4.5.2. Udomiteljstvo: Mjera: Poticanje ravnomjernog razvoja udomiteljstva na području cijele Republike Hrvatske, Mjera: Poticanje razvoja udomiteljstva za skupine korisnika sa specifičnim potrebama i Mjera: Osiguranje potpore udomiteljskim obiteljima putem centara za socijalnu skrb i domova socijalne skrbi – u provedbu edukacije, supervizije i potpore udomiteljskim obiteljima, u okviru procesa transformacije, uključit će se i domovi socijalne skrbi.</p>				<p>za udomitelje vrše se jednom u tri mjeseca, dakle 4 puta godišnje, a sudjeluje najmanje 1 romska obitelj, odnosno najmanje 4 romske obitelji godišnje</p>		
<p>2.6 Provoditi programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina djece i mladih s ciljem prevencija problema u ponašanju</p> <p><u>Definicija:</u> Kako bi se ublažili problemi u ponašanju kod djece i mladih koji su uočeni/prepoznati u nekim romskim zajednicama ili naseljima u kojima žive Romi, potrebno je sustavno raditi na unaprjeđivanju</p>	<p><u>Nositelj:</u> MSPM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> MUP, MZOS, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, vijeća za prevenciju, OCD</p>	<p>a) Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomoći ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>b) Broj djece i mladih koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje</p>	<p>Evidencije i izvješća MSPM, MUP-a, MZOS-a, obiteljskih centara, centara za socijalnu skrb, obrazovnih ustanova, OCD-a</p>	<p>a) Broj djece i mladih koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u 2012. godini</p> <p>b) Broj i vrsta programa i aktivnosti u 2012. godini</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU</p>

<p>njihovih socijalnih vještina. Ova je mjera, osim na ublažavanje i preveniranje nepoželjnih i rizičnih oblika ponašanja uočenih kod romske djece, usmjerena i na nepoželjne i rizične oblike ponašanja kod ne-romske djece, između ostalog kako bi se smanjile moguće tenzije i netrpeljivost te loši vršnjački odnosi koji u konačnici mogu rezultirati neželjenim i štetnim posljedicama. Programi i aktivnosti za unaprjeđivanje socijalnih vještina djece i mladih s ciljem prevencija problema u ponašanju bit će usmjereni na romsku i ne-romsku djecu podjednako na način primjeren i u skladu s uočenim neželjenim i rizičnim oblicima ponašanja. Kako bi se mogla pratiti učinkovitost ove mjere, potrebno je pratiti broj korisnika/ca prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti.</p>		<p>socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>c) Broj i vrsta programa i aktivnosti</p>		<p>c) Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomoći ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p>		
--	--	---	--	--	--	--

Posebni cilj 3: Osnažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu

Definicija:

Kako bi se smanjili rizici od izloženosti romske populacije, posebice žena i djece kao najranjivijih skupina, od pojava trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i različitih drugih oblika nasilja, potrebno je sustavno raditi na podizanju svijesti, edukaciji, informiranju i osnaživanju pripadnika/ca romske populacije, posebice žena i djece, o potencijalnim rizicima od izloženosti ovim pojavama te postojećim mehanizmima zaštite.

Pokazatelj učinka:

- a) Udio romskog stanovništva, žena i djece, koje je upoznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite u odnosu na početne vrijednosti.

Polazna vrijednost:

- a) Udio romskog stanovništva, žena i djece, koje je poznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite.

Izvori podataka:

- a) Ankete u romskim naseljima.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Provedba ankete u romskim zajednicama koja bi se koristila kao izvor podataka. <i>Definicija:</i> URS je u Izvješću o radu za 2011. godinu objavio istraživanje o Romkinjama kao korisnicama prava na besplatnu pravnu pomoć i u sklopu tog istraživanja provedena je anketa među 146 Roma i Romkinja	<i>Nositelj:</i> Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova	a) Izrađena anketa	Izvješće Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova	0		
3.2 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o opasnostima povezanim s trgovanjem ljudima i seksualnim iskorištavanjem te načinima zaštite <i>Definicija:</i> S obzirom na socioekonomske uvjete života romske populacije, relativno visoku stopu siromaštva, generalno nizak nivo obrazovanja i informiranosti, pripadnici romske nacionalne manjine, posebice žene i djeca, predstavljaju osobito ranjivu skupinu koja je izložena ovim rizicima. Ova mjera uključit će edukaciju i informiranje romske	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM <i>Provedbena tijela:</i> centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, romske udruge i druge OCD	a) Broj i vrsta programa i edukacija b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju	Izvješća ULJPPNM, Izvješća OCD-a	a) Broj i vrsta programa i edukacija u 2012. godini b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju u 2012. godini	Kontinuirano	Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU

<p>populacije o pojavama trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja. Informiranje će se provoditi putem edukativnih radionica, u osobnom kontaktu medijatora te organizacija civilnog društva koje djeluju u području suzbijanja i prevencije trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja, s obiteljima u romskim zajednicama, dijeljenjem letaka s korisnim informacijama. Ova mjera sukladna je Nacionalnom planu za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine, poglavlje Prevencija usvojenim od strane Vlade Republike Hrvatske 23. veljače 2012. godine.</p>						
<p>3.3 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o problemima vezanim uz različite oblike diskriminacije i nasilja nad ženama</p> <p><u>Definicija:</u> Osmisliti i kontinuirano provoditi Nacionalnu kampanju usmjerenu na smanjivanje diskriminacije i svih oblika nasilja nad ženama u okviru koje će se jedan dio aktivnosti usmjeriti romskoj populaciji i na podizanje svijesti romske s ciljem poboljšanja položaja Romkinja. S obzirom na socioekonomske uvjete života romske populacije, relativno visoku stopu siromaštva, generalno nizak nivo obrazovanja i</p>	<p><u>Nositelj:</u> ULJPPNM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, romske udruge i druge OCD</p>	<p>a) Broj i vrsta programa i edukacija</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju</p>	<p>Izvješća Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH; izvješća Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova; izvješća županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova; izvješća OCD-a</p>	<p>a) Broj i vrsta programa i edukacija u 2012. godini</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju u 2012. godini</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S Međunarodni i EU fondovi</p>

<p>informiranosti, te izrazito patrijarhalnu tradiciju Roma, žene u romskoj zajednici su višestruko diskriminirana i ranjiva skupina često izložena različitim oblicima nasilja. Ova mjera, sukladno prioritetima Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske, poglavlje 5. Promicanje ravnopravnosti među spolovima u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, uključit će edukaciju i informiranje romske populacije, s naglaskom na žene, o oblicima i posljedicama neravnopravnog položaja, diskriminacije i nasilja nad ženama, uključujući seksualno, psihološko i ekonomsko nasilje, te mehanizmima suzbijanja diskriminacije i zaštite od nasilja. Informiranje i podizanje svijesti romske populacije u kontekstu ove mjere provodit će se putem edukativnih radionica, u osobnom kontaktu medijatora i mobilnih timova te organizacija civilnog društva koje djeluju u području suzbijanja i prevencije nasilja nad ženama, s obiteljima u romskim zajednicama, dijeljenjem letaka s korisnim informacijama. Ova mjera sukladna je Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine, s ciljem 1.2. Unaprijediti društveni položaj žena pripadnica nacionalnih manjina kao i prioritarnim područjem djelovanje 5. Uklanjanje</p>						
---	--	--	--	--	--	--

nasilja nad ženama. ⁷						
----------------------------------	--	--	--	--	--	--

---

⁷ Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. NN 88/11 <http://www.ured-ravnopravnost.hr/site/hr/nacionalni-dokumenti/politike-planovi-programi-strategije/nacionalna-politika-2011-2015.html>

5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

OPĆI CILJ: Poboljšanje uvjeta stanovanja romske populacije

5.1 PROSTORNO UREĐENJE

Posebni ciljevi:

1. Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije;
2. Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima;
3. Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima.

Posebni cilj 1: Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut izradom, ažuriranjem i provedbom županijskih programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima. Zacrtni ciljevi bit će postignuti korištenjem postojeće dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove.

Polazna vrijednost:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove u 2012.

Izvori podataka:

- a) Raspoloživi podaci DZS-a i iz provedenog istraživanja (županijski programi).

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početak vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Izrada, ažuriranje i provedba županijskih programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima. Zacrtnane ciljeve postići korištenjem postojeće dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi	<u>Nositelj:</u> Županijski zavodi – županije (program donosi županija a izrađivači su županijski zavodi za prostorno uređenje) <u>Provedbena tijela:</u> JLS, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	a) Provedba programa jedinica	Raspoloživi podaci DZS-a i iz provedenog istraživanja (županijski programi)	Od 14 županijskih programa do sada je izrađeno i doneseno 13 županijskih programa, nedostaje 1 županija Primorsko –goranska koja je izradila svoj program ali nije usvojen i donesena sjednici Županijske skupštine	Prema potrebi	Sredstva iz proračuna JP(R)S

Posebni cilj 2: Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut izradom i eventualnim izmjenama i dopunama postojećih prostornih planova jedinica lokalne samouprave za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih građevina u prostorne i funkcionalne sustave postojećih naselja. Također će se kontinuirano pratiti stanja lokacija naseljenih Romima, od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Na takav način se ostvaruju ciljevi prostorno-planskih preduvjeta za legalizaciju, uređenje, opremanje i povećanje standarda stanovanja na područjima naseljenim Romima.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma odbijenih zbog nemogućnosti uklapanja u važeće prostorne planove.

Polazna vrijednost:

- a) Broj odbijenih zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma u 2012.

Izvori podataka:

Evidencije, Županijski programi (Županije), Ured Grada Zagreba za prostorno uređenje, JLS

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Izrada i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih građevina u prostorne i funkcionalne sustave postojećih naselja	<u>Nositelj:</u> JLS <u>Provedbena tijela:</u> MGIPU (sufinanciranje izrade prostornih planova)	a) Broj prostornih planova za lokacije naseljene Romima b) postojanje plana i njegova provedivost, odnosno mogućnost izdavanja akata za građenje	Raspoloživi podaci DZS-a, i iz provedenog istraživanja (županijski program)	Do danas je u 16 JLS u 13 Županija za 17 lokacija naseljenim Romima izradilo i donijelo ukupno 25 prostornih planova	Kontinuirano i prema potrebi	Sredstva iz proračuna JLS; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 3: Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima

Definicija:

Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN86/12) omogućeno je svim bespravnim graditeljima odnosno vlasnicima nezakonitih zgrada, pa tako i Romima, naknadno ozakonjenje zgrada izgrađenih bez propisanog akta kojim se dozvoljava građenje, pokretanjem postupka naknadnog ozakonjenja odnosno ishoda rješenja o izvedenom stanju kod nadležnog upravnog tijela. U rješavanje imovinskih i pravnih odnosa treba uključiti jedinice lokalne samouprave, Državno odvjetništvo, Ministarstvo pravosuđa i Agenciju za upravljanje državnom imovinom.

Pokazatelji učinka:

- a) Udio naselja/parcela/kuća s riješenim imovinsko-pravnim statusom.

Polazna vrijednost:

- a) Udio naselja/parcela/kuća s riješenim imovinsko-pravnim statusom.

Izvori podataka:

- a) Evidencije Ministarstva pravosuđa, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državnog odvjetništva, Agencije za upravljanje državnom imovinom (AUDIO).

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	--------------------------------	----------------------	---	-------------------	-----	----------------------

3.1 Suradnjom nadležnih institucija poticati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> MGIPU, JLS, županijski upravni odjeli (upravni odjeli koji obavljaju poslove izdavanja lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta i rješenja za građenje), AUDIO	a) broj izdanih akata za građenje b) broj izdanih akata za legalizaciju c) smanjenje broja slučajeva u kojima nije moguće izdavanje akata za građenje zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa broj podnijetih zahtjeva razlog odbijanja zahtjeva				
3.2 Osmisliti i provesti kampanju o Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) i postupcima legalizacije u romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s MGIPU	a) provedena kampanja b) broj obidjenih romskih naselja	Izvješće ULJPPNM	0	II. kvartal 2013.	Sredstva projekta MBIPA 2010 “Best Practices for Roma Integration”

5.2 STANOVANJE

Posebni ciljevi:

1. Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici;
2. Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima.

Posebni cilj 1: Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut podizanjem razine svijesti i znanja Roma o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša u skladu s pravilima o komunalnom i kućnom redu. Pored toga, mjerama u okviru ovog cilja bit će promicane antidiskriminacijske mjere.

Pokazatelji učinka:

- a) Poboljšani uvjeti života u romskim naseljima (higijena naselja, odlaganje otpada).

Polazna vrijednost:

- a) Kvaliteta života i higijenski uvjeti stanovanja u romskim naseljima u 2012.

Izvori podataka:

- a) Izvješća jedinica lokalne samouprave;
- b) Izvješća centara za socijalnu skrb;
- c) Izvješća inspeksijskih službi.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Osmisliti i provoditi edukacije o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM, MSPM, OCD	a) broj provedenih edukativnih aktivnosti b) broj Roma obuhvaćenih edukacijom	Izvješća ULJPPNM, izvješća OCD	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
1.2 Promicati antidiskriminacijske mjere pri najmu stanova	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM, MSPM, OCD	a) broj Roma koji su poslali pritužbe državnim tijelima i udrugama zbog diskriminacije pri najmu stanova b) broj edukativnih akcija za javne i državne službenike o antidiskriminacijskim mjerama prema Romima c) broj romskih obitelji koje koriste subvencije za troškove stanovanja	Izvješća ULJPPNM	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima

Definicija:

Mjere unutar ovog cilja usmjeren su na stvaranje uvjeta za integraciju Roma u stambenom smislu provodeći desegregacijske mjere. Kako bi se ostvario ovaj cilj, potrebno je provesti više mjera usmjerenih na podizanje standarda života romske populacije. Potrebno je procijeniti neadekvatne romske objekte, pružiti pomoć u uređenju stambenog prostora ili stambenih jedinica te primijeniti socijalne programe stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince gdje je potrebno. Nadalje, bit će osigurana zamjena za stambene jedinice koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga. Budući da za to postoje odgovarajući propisi, treba putem nadzora i pravne pomoći osigurati da njihova provedba ne bude na štetu prava stanara-Roma. Bit će napravljena sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na područjima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima posebne državne prema planu regionalne i lokalne samouprave. Sufinancirat će se projekti infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu jedinica lokalne i regionalne samouprave koji su nositelji projekta te se provoditi programi, aktivnosti i mjere za unapređenje stanja prostora i uvjeta stanovanja na lokacijama naseljenim Romima, posebice glede boljeg pristupa komunalnim uslugama.

Pokazatelji učinka:

- a) Povećanje standarda i kvalitete življenja u romskim naseljima;
- b) Obuhvat romske populacije mjerama usmjerenim na osiguranje stanovanja u primjerenim uvjetima.

Polazna vrijednost:

- a) Standard i kvaliteta življenja u romskim naseljima u 2012. godini

Izvori podataka:

- a) Procjena adekvatnosti stanovanja Roma.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Izraditi procjenu neadekvatnih romskih objekata	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S <i>Provedbena tijela:</i> JL/P(R)S	a) izvršena procjena adekvatnosti stanovanja Roma	JL/P(R)S	0		

2.2 Primjena socijalnih programa stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince	<p><u>Nositelj:</u> MSPM, MGIPU, JL/P(R)S</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> JL/P(R)S</p>	<p>a) broj/postotak zbrinutih pojedinaca i obitelji</p> <p>b) broj Roma na listama za socijalne stanove, usporedba s ostalim građanima</p> <p>c) broj zbrinutih Roma – beskućnika</p> <p>d) broj zbrinutih Roma bez obitelji – počinitelja kaznenih djela koji se vraćaju s izvršenja kazne zatvora</p>	JL/P(R)S			
2.3 Osigurati alternativni smještaj za pripadnike romske nacionalne manjine koji stanuju u stambenim jedinicama za koje je izdano rješenje o rušenju ili koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga.	<p><u>Nositelj:</u> nadležna TDU u suradnji s JL/P(R)S</p> <p><u>Provedbena tijela:</u></p>	a) uspostavljanje službe za pružanje nadzora i pravne pomoći				Europski fond za regionalni razvoj
2.4 Sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na područjima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, 86/08 i 57/11) prema planu JL/P(R)S.	<p><u>Nositelj:</u> MRRFEU, JL/P(R)S</p>				Kontinuirano	
2.5 Sufinanciranje projekata infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu JL/P(R)S	<p><u>Nositelj:</u> MRRFEU, JL/P(R)S</p>				Kontinuirano	
2.6 Provedba programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i uvjeta stanovanja na lokacijama naseljenim Romima, posebice glede boljeg pristupa komunalnim uslugama	<p><u>Nositelj:</u> JL/P(R)S</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> JL/P(R)S</p>				Kontinuirano	

<p>2.7 Stvaranje uvjeta za integraciju Roma u stambenom smislu provodeći desegregacijske mjere. Aktivnosti:</p> <p>a. Temeljem rezultata istraživanja prostornog razmještaja i karakterizacije lokacija naseljenih Romima pokušati stvarati uvjete u cilju <u>onemogućavanja segregacije Roma.</u></p> <p>b. <u>Uključivanje romskih obitelji u socijalne programe stambenog zbrinjavanja JLS</u> putem dodatnih bodova u listama prvenstva</p> <p>c. Dodjela napuštenih objekata u vlasništvu RH na korištenje romskim obiteljima.</p>	<p><u>Nositelj:</u> Nadležna TDU</p> <p><u>Provedbena tijela:</u></p>					
---	---	--	--	--	--	--

5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA

Posebni ciljevi:

1. Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja;
2. Podići razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i o načinima njezine provedbe.

Posebni cilj 1: Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja

Definicija:

Provedba organiziranog prikupljanja i odvoza otpada u legaliziranim romskim naseljima od strane jedinica lokalne samouprave i ovlaštenog komunalnog društva. Sanacija postojećih i sprječavanje nastanka novih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima. Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unapređenja aktivnosti zaštite okoliša, odnosno sprječavanja nastanka divljih odlagališta.

Pokazatelj učinka:

- a) Udio romskih naselja u kojima se gospodari otpadom na propisani način;
- b) Smanjenje negativnog utjecaja otpadana okoliš.

Polazna vrijednost:

- a) Udio romskih naselja s divljim odlagalištima otpada.

Izvori podataka:

- a) Izvješća i studije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Provedba organiziranog prikupljanja i odvoza otpada u legaliziranim romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> JLS pomoću komunalnog društva koje na njezinom prostoru obavlja komunalnu uslugu održavanja čistoće <i>Provedbena tijela:</i>	a) udio kućanstava/romskih naselja u kojima se otpad odvozi najmanje jednom u 2 tjedna, odnosno dva puta mjesečno	Evidencija i praćenje stanja JLS	a) udio romskih naselja u odnosu na njihov ukupni broj u kojima se organizirano odvozi otpad	Kontinuirano	Tekući prihodi komunalnog društva u JLS
1.2 Uklanjanje postojećih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> JLS i komunalno društvo koje na njezinom prostoru obavlja komunalnu uslugu održavanja čistoće	a) broj uklonjenih divljih odlagališta u romskim naseljima b) smanjenje /nestanak divljih odlagališta otpada u romskim	Evidencija i praćenje stanja JLS	a) broj postojećih divljih odlagališta u romskim naseljima	Do sredine 2015.	Tekući prihodi komunalnog društva u JLS

	<i>Provedbena tijela:</i> Komunalne tvrtke u vlasništvu JLS-a	naseljima				
1.3 Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unapređenja aktivnosti zaštite okoliša	<i>Nositelj:</i> nadležno upravno tijelo županije i Grada Zagreba u suradnji s nadležnim upravnim odjelom grada, odnosno općine <i>Provedbena tijela:</i> JLS, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	a) broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS	Evidencija i praćenje stanja JLS	a) broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS u 2011. godini	Kontinuirano	Redovna sredstva nadležnog upravnog tijela županije i Grada Zagreba te upravnog odjela grada, odnosno općine

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i o načinima njezine provedbe

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj potrebno je uključiti predstavnike vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine u akcije i ciljane programe zaštite okoliša jedinica regionalne/lokalne samouprave te bi se preko njih mogle distribuirati informacije o otvorenim natječajima i programima. Mjere u okviru ovog cilja usmjerene su na poticanje i osnaživanje romskih udruga (jačanje kapaciteta) za provedbu projekata edukacije i podizanja svijesti o zaštiti okoliša te sudjelovanje na natječajima za dodjelu sredstava udrugama za programe edukacije i aktivnosti podizanja svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša. Također, provedba mjera Akcijskog plana za obrazovanje za održivi razvitak utjecat će na razvoj znanja i vještina i romskog stanovništva na području zaštite okoliša i održivog razvitka.

Pokazatelji učinka:

- a) Povećanje razine informiranosti o zaštiti okoliša i sposobnosti za samostalno planiranje i provođenje projekata.

Polazna vrijednost:

- a) Nezadovoljavajuća razina informiranosti pripadnika/ca romske zajednice o zaštiti okoliša

Izvori podataka:

- a) Izvješća o provedbi mjera.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Provoditi edukaciju pripadnika romske nacionalne manjine o sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S u suradnji s MZOIP, MSPM, Ministarstvom zdravlja <i>Provedbena tijela:</i> JL/P(R)S, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	a) broj educiranih pripadnika romske nacionalne manjine b) broj održanih radionica, predavanja, podijeljenih materijala	Provedeno istraživanje (županijski program)	0	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Međunarodni i fondovi EU
2.2 Uključivanje predstavnika vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS u akcije i ciljane programe zaštite okoliša JL/R(P)S	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S <i>Provedbena tijela:</i> JL/P(R)S, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	a) broj predstavnika romske nacionalne manjine b) broj realiziranih akcija i ciljanih programa c) obuhvaćenost lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se nalaze romske nacionalne manjine u postocima	Provedeno istraživanje (županijski program)	a) broj predstavnika romske nacionalne manjine u 2011. godini	Sredina 2015.	Sredstva iz proračuna JP(R)S

6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT

Opći cilj:

Osnažiti pripadnike romske nacionalne manjine za sudjelovanje u društvenom, kulturnom i javnom životu, radi smanjivanja jaza između pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ostalo stanovništvo.

Posebni ciljevi:

1. Postići pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar većinske populacije te društva u cjelini;
2. Podići razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice;
3. Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika/ica romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici.

Posebni cilj 1: Postići pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar većinske populacije te društva u cjelini

Definicija:

Kako bi se ostvario ovaj cilj, poduzimat će se niz intervencija kojima će se djelovati na sakupljanje, predstavljanje i prisutnost romske kulture, jezika i običaja unutar romske i šire zajednice te društva u cjelini. Provodit će se mjere kojima će se stvarati uvjeti za aktivnu provedbu romskih kulturnih/društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena, uključujući i uspostavu višenamjenskih centara u tim područjima. Nastavit će se pružanje financijskih potpora za provedbu programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te pokretanju sakupljanja i objavljivanja romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku). Informiranje javnosti o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je RNM značajno zastupljena) bit će intenzivirano. Aktivnosti će uključiti i edukacije predstavnika medija i predstavnika romske zajednice o afirmaciji Roma putem medija, te o načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima.

Pokazatelj učinka:

- a) Promjena percepcije pripadnika/ca romske nacionalne manjine o vlastitoj grupi;

b) Socijalna distanca između pripadnika/ca romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva.

Polazna vrijednost:

a) Istraživanje početnog stanja (baseline study)

Izvor i način prikupljanja podataka:

a) Anketa o prepoznatljivosti;

b) Eurobarometar ili istraživanje.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Stvaranje uvjeta za aktivno djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova <u>Provedbena tijela:</u> Udruga općina, JL/(P)RS i Ministarstvo kulture	a) Broj lokacija u kojim romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku b) Broj romskih udruge/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S c) Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S	Izvješće Udruge gradova kroz izvješća provedbenih tijela	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
1.2 Uspostava višenamjenskih centara u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova, Udrugom	a) Broj manifestacija b) Broj romskih udruge/KUD-ova	Evidencija Udruge gradova putem izvješća JL/P(R)S, Udruge općina i			Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

	općina i JLP(R)S,	koji koriste centar	ULJPPNM-a			
		c) Broj pripadnika/ca romske nacionalne				
1.3 Financiranje programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku)	<u>Nositelj:</u> Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM i Ministarstvom kulture	a) Broj pokrenutih i realiziranih (financiranih) programa b) Broj objavljene građe c) Dostupnost i uporaba financirane građe	Izvješća Savjeta za nacionalne manjine, evidencije javnih/gradskih/nacionalnih/školskih knjižnica o posudbi građe, izvješća instituta i udruga		Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
1.4 Raspisivanje natječaja za financiranje programa očuvanja tradicijske kulture Roma	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM	a) Broj financiranih projekata b) broj udruga koje prijavljuju projekte c) odnos prijavljenih/odobrenih projekata	Izvješće ULJPPNM	a) 2011. godine Stručna radna skupina za raspodjelu sredstava donijela je Odluka o rasporedu sredstava za financiranje programa očuvanja tradicijske kulture Roma u ukupnom iznosu od 120.000 kuna, financirajući projekte 12 udruga	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
1.5 Intenziviranje informiranja o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena)	<u>Nositelj:</u> Vijeće za elektroničke medije u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine	a) Gledanost programa/promjena vidljivosti romske kulture u javnosti	Istraživanje/srednjoročna evaluacija 2015. godine	Provedba istraživanja nezavisnih stručnjaka (baseline)	Kontinuirano	Sredstva koja se dodjeljuju putem Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija
1.6 Organiziranje seminara s predstavnicima medija i predstavnicima romske nacionalne manjine o afirmaciji Roma putem medija, te o načinu promocije	<u>Nositelj:</u> Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM	a) Broj održanih seminara b) Broj educiranih novinara/pripadnika	Izvješće Savjeta za nacionalne manjine; izvješće ULJPPNM		Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima		romske nacionalne manjine c) Promjena u načinu izvješćivanja o romskoj nacionalnoj manjini				
---	--	---	--	--	--	--

Posebni cilj 2: Podići razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice.

Definicija:

U prvom redu pristupit će se izradi analize o zastupljenosti romske nacionalne manjine u stanovništvu, u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi ostvarivanja prava zastupljenosti propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Kako bi romski predstavnici u savjetodavnim i radnim tijelima uspješno vršili funkcije za koje su izabrani, bit će organizirani seminari za novoizabrane članove vijeća, predstavnike romske nacionalne manjine i JLP(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama. Provođit će se edukacije pripadnika romske zajednice, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesima odlučivanja, o ostvarivanju prava i većoj uključenosti u društveni život. Također će biti organizirane edukacije predstavnika romske zajednice o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili praćenje politika na nacionalnoj i EU razini, a vezanim uz Desetljeće za uključivanje Roma. Intenzivirat će se uključivanje predstavnika romske nacionalne manjine za aktivno sudjelovanje u domaćim i međunarodnim seminarima, i drugim skupovima posvećenim bitnim pitanjima za romsku populaciju, te za suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i međunarodnim institucijama i asocijacijama.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine uključenih u radna, savjetodavna i druga tijela JL/P(R)S, razvrstanih po rodnoj pripadnosti;
- b) Broj lokalnih inicijativa koje teže uključivanju romske zajednice u procese odlučivanja na lokalnoj razini o pitanjima koja su relevantna za njihov svakodnevni život;
- c) Broj romskih inicijativa prema JL/P(R)S i njihova uspješnost u postizanju definiranih ciljeva.

Početna vrijednost:

- a) Podaci Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Izvor i način prikupljana podataka:

- a) Baza podataka Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- b) Baza predstavnika organizacija civilnog društva u savjetodavnim tijelima

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Organizacija seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine i JL/P(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina, Državnom školom za javnu upravu, ULJPPNM i Savjetom za nacionalne manjine <u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu	a) Broj organiziranih seminara b) Broj educiranih članova vijeća, predstavnika romske nacionalne manjine i JL/P(R)S	Pismena izvješća sa seminara; Popis sudionika na seminarima; Informacije / izvješća o radu vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u 2013. i 2014.	a) 10 regionalnih seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina o njihovim funkcijama, pravima i obvezama u 2011. i 2012., koji su organizirani u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 2011. – 2013.	I i II kvartal 2013. – 2 seminara I i II kvartal 2014. – 2 seminara	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
2.2 Organiziranje savjetovanja predstavnika/ca jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s članovima vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina i Državnom školom za javnu upravu. <u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu	a) Broj održanih sastanaka b) Broj sudionika na sastancima c) Broj i vrsta utvrđenih i riješenih problema lokalne zajednice kroz suradnju između JL/P(R)S i romske nacionalne manjine	Pismena izvješća sa sastanaka; Popis sudionika na sastancima; Informacije / izvješća o radu vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u 2013. i 2014.	a) 4 savjetovanja za predstavnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članove vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s područja 4 županije, koji su organizirani u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 2011. – 2013.	III i IV kvartal 2013. – 2 sastanaka III i IV kvartal 2014. – 2 sastanaka	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
2.3 Edukacija predstavnika romske nacionalne manjine o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili praćenje politika na nacionalnoj i EU razini, s	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s OCD <u>Provedbena tijela:</u>	a) Broj održanih radionica/edukacija o donošenju, provedbi i/ili praćenju politika;	Izvješće ULJPPNM-a na osnovu izvješća provedbenih partnera		Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

naglaskom na Desetljeće za uključivanje Roma 2005.-2015., s ciljem osnaživanja njihove veće participacije na konferencijama i seminarima bitnima za pitanja romske populacije kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini		b) Broj romskih predstavnika koji je prošao edukaciju c) % educiranih romskih predstavnika koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i međunarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske populacije				
2.4 Uključivanje predstavnika romske nacionalne manjine u sudjelovanje na domaćim i međunarodnim seminarima te drugim skupovima posvećenim bitnim pitanjima za romsku populaciju, te u suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i s međunarodnim institucijama i asocijacijama	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske nacionalne manjine i OCD <i>Provedbena tijela:</i>	a) Broj seminara i drugih skupova na kojima su sudjelovali predstavnici/ice romske nacionalne manjine b) Broj romskih predstavnika/ca koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i međunarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske populacije	Izvješće ULJPPNM-a na osnovu potpisnih lista konferencija/seminara/skupova, izvješća organizatora konferencija i drugih skupova.	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz ostalih međunarodnih izvora

Posebni cilj 3: Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika/ica romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici.

Definicija:

Mjerama predviđenim za postizanje ovog cilja poticat će se partnerstvo i prijenos znanja između organizacija civilnog društva i romskih udruga pri raspisivanju natječaja za financiranje programa/projekata usmjerenih na rješavanje problema romske nacionalne manjine. Mjere će uključiti i organiziranje edukativnih programa za predstavnike romskih udruga o rukovođenju, o osnivanju i upravljanju udrugama, kreiranju i provedbi projekata, zagovaranju, financijskom upravljanju i o sustavnom povezivanju udruga Roma i predstavnika područja

naseljenih Romima Edukacija i izgradnja kapaciteta romskih ToT edukatora o svim aspektima upravljanja udrugama i provedbi projekata. Bit će uvedene posebne donatorske linije za financiranje civilnih inicijativa s ciljem demokratizacije i mobilizacije romskih zajednica, s posebnim naglaskom na inicijative žena. Kako bi se osnažili ljudski kapaciteti udruga, vršit će se edukacije predstavnika/ca romskih udruga za informatičko opismenjavanje (ECDL programi) i učenje engleskog jezika. Također će biti organizirane edukacije predstavnika/ca romskih udruga o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz EU fondove te o mogućnostima stvaranja partnerstava i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i izvan nje, kroz međunarodne projekte.

Pokazatelj učinka:

a) Broj, postotak i vrsta romskih udruga koje uspješno provode projekte zagovaranja i rješavanja problema u romskoj i široj zajednici.

Početna vrijednost:

a) Podatke dobiti iz studije početnog stanja (baseline study).

Izvor i način prikupljanja podataka:

a) Srednjoročna evaluacija Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Provedba istraživanja „Romi u Hrvatskoj – asimilacija ili integracija“ (baseline studija s ciljem prikupljanja podataka)	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM	a) provedeno istraživanje	Izvešće ULJPPNM	0	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
3.2 Uključivanje romskih udruga u Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini u području izobrazbe i savjetovanja o boljem upravljanju udrugom, međusektorskoj suradnji te pripremi projektnih prijedloga	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva	a) Broj predstavnika romskih udruga koji su koristili neku od usluga Programa regionalnog razvoja b) % odobrenih projekta udruga koje su pohađale izobrazbu kroz Program	Evidencija Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva		Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
3.3 Edukacija predstavnika/ca romskih udruga o mogućnostima	<u>Nositelj:</u> Ured za udruge u	a) Broj predstavnika/ca	Evidencija Ureda za udruge o održanim	0	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

<p>financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz EU fondove i mogućnosti partnerstva i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u i izvan Republike Hrvatske kroz međunarodne projekte</p>	<p>suradnji s OCD, MRMS, odnosno HZZ te MSPM, Agencija za mobilnost i programe EU</p>	<p>romskih udruga koji su prošli edukaciju (razvrstano po rodnoj pripadnosti)</p> <p>b) Broj udruga čiji su predstavnici prošli edukaciju</p> <p>c) Broj EU financiranih projekata koji uključuju romske udruge kao nosioca ili kao partnera</p>	<p>edukacijama i iznosu ostvarenih sredstava</p>			
---	---	--	--	--	--	--

7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

7.1 STATUSNA RJEŠENJA

Opći cilj:

Potpuno (100%) reguliran status u skladu sa zakonskim okvirom (državljanstvo ili stalni boravak) Roma koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom (ili bivšom SRH) do 2020. godine, uz značajnu potporu nadležnih tijela⁸.

Pojašnjenje: Čvrsta poveznica uključuje rođenje na teritoriju Republike Hrvatske, uža rodbinska povezanost, stanovanje, od interesa su za RH i slično.

Posebni ciljevi:

1. Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj;
2. Podići razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa;
3. Uspostaviti mehanizme za brže i učinkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj;

Posebni cilj 1: Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj posebni cilj, bit će formirani multidisciplinarni info-pultovi u svim sredinama gdje Romi žive gdje bi im se pružile relevantne informacije o rješavanju statusnog pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne skrbi i slično. Također će biti ojačan i proširen rad mobilnih timova, odnosno bit će formirani mobilni timovi za rješavanje statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika policijskih uprava odnosno policijskih postaja, regionalnih ili lokalnih ureda državne uprave,

---

⁸ Ovaj je cilj u skladu s načelima Zagrebačke deklaracije koja je usvojena 27. listopada 2011. godine na međunarodnoj Konferenciji o pribavljanju civilnih dokumenata i upisima u državne matice (sprečavanje bezdržavljanstva) u Jugoistočnoj Europi.

predstavnik Vijeća romske nacionalne manjine radi rješavanja statusnih pitanja (npr. upis u državne matice, primitak u hrvatsko državljanstvo, reguliranje boravka). Zbog slučajeva koji uključuju djecu trebaju sudjelovati i zavodi za socijalnu skrb.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj pokrenutih i riješenih slučajeva;
- b) Udio osoba kojima je riješen status unutar ukupnog detektiranog broja osoba s neriješenim statusom, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi;
- c) Udio osoba s riješenim/neriješenim statusom unutar ukupne romske populacije, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi.

Polazne vrijednosti:

- a) Broj osoba romske nacionalne manjine s neriješenim statusom utvrđen u procesu detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi;
- b) Udio osoba s neriješenim statusom unutar romske populacije utvrđen procesom detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije i izvješća MUP-a, Ministarstva uprave i ureda državne uprave u županijama;

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početakna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	--------------------------------	----------------------	---	----------------------	-----	----------------------

<p>1.1 Ojačati i proširiti rad mobilnih timova za pomoć pri rješavanju statusnih pitanja, odnosno formirati mobilne timove za rješavanje statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika MUP-a, Ureda državne uprave, predstavnika vijeća romske nacionalne manjine te centara za socijalnu skrb (zbog slučajeva koji uključuju djecu) radi rješavanja statusnih pitanja (npr. upis u državne matice, primitak u hrvatsko državljanstvo, reguliranje boravka).</p>	<p><u>Nositelj:</u> MUP, MSPM, Ministarstvo uprave</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> PU/PP, uredi državne uprave u županijama, centri za socijalnu skrb, predstavnici vijeća romske nacionalne manjine, predstavnici tijela JLS</p>	<p>a) Do lipnja 2013. mobilni timovi identificirat će Rome bez riješenog statusa u RH i pružiti im informaciju o načinu rješavanja</p> <p>b) Od 2012. na dalje, mobilni timovi kontinuirano će, kao poveznica između državnih institucija i nevladinih udruga uključenih u rješavanje, pratiti (po potrebi dolaskom u romska naselja) stanje predmeta</p>	<p>Informacije mobilnih timova te multidisciplinarnih infopultova</p>	<p>Utvrđit će se nakon identificiranja Roma bez riješenog statusa, od strane mobilnih timova.</p>	<p>Prosinac 2013., i dalje kontinuirano.</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>
---	--	---	---	---	--	--

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut organiziranjem kampanja usmjerenih na podizanje svijesti i razine informiranosti pripadnika/ca romske zajednice o mogućnosti i načinima rješavanja statusnih pitanja. Intenzivirat će se suradnja s romskim udrugama kako bi aktivno sudjelovale u provedbi mjera usmjerenih na rješavanje statusa Roma.

Pokazatelji učinka:

- Intenzitet rješavanja statusa/povećanje broja zahtjeva za rješavanjem statusa tijekom i nakon aktivnosti;
- Broj riješenih statusa u odnosu na broj podnesenih zahtjeva, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi.

Polazne vrijednosti:

- Broj osoba romske nacionalne manjine s neriješenim statusom utvrđen u procesu detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi;
- Udio osoba s neriješenim statusom unutar romske populacije utvrđen procesom detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi.

Izvori podataka:

a) Evidencije MUP-a i Ministarstva uprave te ureda državne uprave u županijama, izvješća o aktivnostima.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Formiranje multidisciplinarnih info-pultova u svim sredinama gdje Romi žive gdje bi im se pružile relevantne informacije o rješavanju statusnog pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne skrbi i sl.	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM, Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, JL/P(R)S, OCD	a) broj održanih savjetovanja na info-pultu u romskim zajednicama b) broj danih savjeta po područjima		0		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
2.2 Upoznavanje svih predstavnika romskih udruga s potrebom bolje informiranosti Roma o njihovim pravima i dužnostima prilikom reguliranja statusa u Republici Hrvatskoj. Mjera bi se provodila tiskanjem brošura ili organizacijom seminara.	<u>Nositelj:</u> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova <u>Provedbena tijela:</u> Povjerenstva/odbori za ravnopravnost spolova u JL/P(R)S	a) broj tiskanih brošura b) broj organiziranih seminara c) broj polaznika seminara d) broj udruga uključenih u aktivnosti informiranja				

Posebni cilj 3: Uspostaviti mehanizme za brže i učinkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će poduzete aktivnosti usmjerene na uspostavljanje bolje regionalne i međusektorske suradnje radi uklanjanja administrativnih prepreka te povećanja učinkovitosti u rješavanju statusnih pitanja pripadnika/ca romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Ove aktivnosti uključit će unaprjeđenje suradnje između MUP-a, Ministarstva uprave i nevladinih organizacija te romskih udruga iz Republike Hrvatske i nevladinih organizacija u drugim državama. Također će se raditi na jačanju kapaciteta udruga i vijeća romske nacionalne manjine kako bi se omogućilo njihovo aktivno djelovanje u provedbi mjera unutar ovog cilja.

Pokazatelji učinka:

- a) Bolja i izravnija međusektorska vertikalna i horizontalna komunikacija;
- b) Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva;
- c) Uklonjene poteškoće u komunikaciji i suradnji.

Polazne vrijednosti:

- a) Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva;
- b) Poteškoće u komunikaciji.

Izvori podataka:

- a) Evidencije MUP-a, Ministarstva uprave, ureda državne uprave u županijama, izvješća.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Provođenje aktivnosti unaprjeđenja regionalne suradnje između romskih udruga iz Republike Hrvatske i nevladinih organizacija u drugim državama.	<u>Nositelj:</u> Nadležna TDU				Kontinuirano	
3.2 Provođenje aktivnosti unaprjeđenja međusektorske suradnje MUP-a, Ministarstva uprave i nevladinih organizacija osobito u pogledu jačanja kapaciteta udruga i vijeća romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> Nadležna TDU				Kontinuirano	
3.3 Uspostava mehanizama za bolju koordinaciju postupanja između nadležnih tijela u svrhu rješavanja statusnog pitanja osoba (posebno vezano uz postupke pokrenute povodom utvrđivanja nezakonito izdanih domovnica) tepomoć osobama koje nakon postupka ispravka pogrešno upisanog podatka o državljanstvu u državnim maticama pokreću novi postupak primitka u hrvatsko državljanstvo te	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave, MUP <u>Provedbena tijela:</u> uredi državne uprave u županijama, MUP				Kontinuirano	

oslobođenje od plaćanja upravnih pristojbi u tom postupku i postupcima pribavljanja novih hrvatskih isprava.						
3.4 Razvijati suradnju s nadležnim institucijama u regiji radi prevladavanja problema vezanih za utvrđivanje identiteta.	<i>Nositelj:</i> Nadležna TDU <i>Provedbena tijela:</i>					
3.5 Pojačati ulogu lokalnih vlasti i romskih aktivista na terenu, u suradnji s nadležnim državnim tijelima.	<i>Nositelj:</i> Nadležna TDU <i>Provedbena tijela:</i>					

7.2 SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE

Opći cilj:

Smanjiti diskriminaciju romske nacionalne manjine.

Posebni ciljevi:

1. Podići razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu;
2. Unaprijediti međuresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. članovi vijeća romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika/ca romske nacionalne manjine;
3. Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih načela (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje);
4. Smanjiti pojavnost nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije.

Posebni cilj 1: Podići razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu

Definicija:

U svrhu postizanja ovog posebnog cilja, bit će provedene aktivnosti i akcije usmjerene na romsku nacionalnu manjinu, policiju, stručnu zajednicu, širu javnost, medije, kao i poticanje i pružanje podrške projektima OCD-a. Bit će provedena kontinuirana izobrazba državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi, kontinuirano obrazovanje romske nacionalne manjine o njihovim pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije, s posebnim naglaskom na položaj Romkinja te kontinuirana izobrazba predstavnika medija o diskriminaciji romske nacionalne manjine i potrebi i mehanizmima njenog suzbijanja. Mjere u okviru ovog cilja također će obuhvatiti podizanje svijesti šire javnosti o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine. Također će biti organizirane javne tribine i seminari te daljnje aktivnosti u provedbi kampanje Vijeća Europe „Dosta!“ Poticat će se i pružati podrška programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova.

Pokazatelji učinka:

- a) Smanjenje pojave diskriminacije Roma u svim područjima;
- b) Učinkovitije rješavanje predmeta na području antidiskriminacijskog zakonodavstva;
- c) Senzibiliziranje izvještavanje medija o položaju romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj;
- d) Postotak/broj osoba koje su čule za kampanju „Dosta!“.

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa zabilježenih slučajeva diskriminacije Roma.

Izvori podataka:

- a) Izvješća Pučkog pravobranitelja;
- b) Ankete;
- c) Izvješća OCD-a.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Provedba istraživanja o percepciji diskriminacije romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s Uredom pučkog pravobranitelja i pripadnicima romske nacionalne manjine	a) provedeno istraživanje b) analiza provedenog istraživanja	Izvješće ULJPPNM	0	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; sredstva međunarodnih i fondova EU
1.2 Kontinuirana izobrazba	<u>Nositelj:</u>	a) broj održanih			Kontinuirano	

državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi	TDU u suradnji s Uredom pučkog pravobranitelja i OCD <i>Provedbena tijela:</i>	predavanja i radionica b) broj sudionika/ca c) broj objavljenih informativnih materijala i sl.				
1.3 Kontinuirano obrazovanje romske nacionalne manjine o njihovim pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije, s posebnim naglaskom na položaj Romkinja	<i>Nositelj:</i> TDU u suradnji s Uredom pučkog pravobranitelja, Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova i OCD <i>Provedbena tijela:</i> Povjerenstva/odbori za ravnopravnost spolova u JL/P(R)S	a) broj održanih radionica, predavanja i sl. b) broj sudionika, po spolu			Kontinuirano	
1.4 Kontinuirana izobrazba predstavnika medija o diskriminaciji romske nacionalne manjine i potrebi i mehanizmima njenog suzbijanja	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine i Uredom pučkog pravobranitelja	a) broj provedenih radionica za medije o diskriminaciji romske nacionalne manjine i potrebi njezinog suzbijanja b) broj i obuhvat edukativnih aktivnosti			Kontinuirano	
1.5 Podizanje svijesti šire javnosti u Republici Hrvatskoj o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine organiziranjem javnih tribina i seminara, te provedbom daljnjih aktivnosti u provedbi kampanje Vijeća Europe „Dosta!“	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s TDU, Savjetom za nacionalne manjine, Uredom pučkog pravobranitelja i OCD; Za kampanju „Dosta!“: ULJPPNM u suradnji s Vijećem Europe	a) broj održanih javnih tribina, seminara i radionica b) broj sudionika/ca na javnim tribinama, seminarima i radionicama	Izvješća ULJPPNM	a) 1 okrugli stol „Dan ljudskih prava: Oslobodimo se predrasuda – upoznajmo Rome“, 10. prosinca 2012.; 40 sudionika b)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

	<i>Provedbena tijela:</i>					
1.6 Poticati i pružati podršku programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM <i>Provedbena tijela:</i> Savjet za nacionalne manjine, Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, nadležna TDU	a) broj provedenih projekata b) broj sudionika/ca uključenih u projekte	Izvješća ULJPPNM		Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Unaprijediti međuresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. članovi vijeća romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika/ca romske nacionalne manjine

Definicija:

U svrhu postizanja ovog posebnog cilja, bit će provedene mjere usmjerene na uspostavu i osiguravanje sustavne komunikacije i prenošenja informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj između nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te reprezentativnih predstavnika romske nacionalne manjine. Također će biti uspostavljeni mehanizmi za razmjenu informacija o stanju ljudskih prava romske nacionalne manjine. Poduzet će se aktivnosti usmjerene na unapređenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju pojavnih oblika diskriminacije romske nacionalne manjine. Također će biti uspostavljena baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije te praćena statistika o zločinima iz mržnje.

Pokazatelji učinka:

- Učinkovitije praćenje položaja romske nacionalne manjine na terenu, učinkovitije rješavanje problema s kojima se susreće romska nacionalna manjina vezano za sve pojavne oblike diskriminacije.

Polazne vrijednosti:

- Stopa pojavnosti slučajeva diskriminacije pripadnika/ca romske nacionalne manjine u 2012. godini;
- Udio riješenih antidiskriminacijskih predmeta koji se tiču Roma unutar ukupnog broja antidiskriminacijskih predmeta u 2012. godini.

Izvori podataka:

- Izvješća Pučkog pravobranitelja;

- b) Sudska izvješća;
- c) Izvješća MUP-a;
- d) Ankete;
- e) Izvješća OCD-a.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Uspostaviti i osigurati sustavnu komunikaciju i prenošenje informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj između nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te predstavnika romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> nadležna TDU u suradnji s vijećima romske nacionalne manjine i organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine	a) izrađena objedinjena lista koordinatora po nadležnim TDU i lista predstavnika romske nacionalne manjine b) izrađen ujednačeni obrazac za prikupljanje informacija po prioritetnim područjima c) utvrđena procedura prijena informacija		0	2013.	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva
2.2 Uspostaviti razmjenu informacija o stanju ljudskih prava romske nacionalne manjine između Radne skupine Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma i info-pultova	<u>Nositelj:</u> Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma (Radna skupina Statusna prava, nediskriminacija i besplatna pravna pomoć) u suradnji s info-pultovima <u>Provedbena tijela:</u> Vijeća romske nacionalne manjine,	a) broj održanih sastanaka		0	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva

	Ured pučkog pravobranitelja					
--	-----------------------------	--	--	--	--	--

Posebni cilj 3: Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih načela (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje)

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut osiguravanjem uvjeta za djelotvoran i cjelovit rad nadležnih tijela koji sudjeluju u otkrivanju, postupanju i praćenju rezultata postupaka vođenih zbog zločina iz mržnje radi unapređenja sustava njihovog praćenja te djelotvornije zaštite žrtava i njihovih temeljnih ljudska prava. Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje iz travnja 2011. godine, Ministarstvo pravosuđa će nastaviti izrađivati statističke obrasce te objedinjavati statističke pokazatelje dostavljene od strane pravosudnih tijela o zločinima iz mržnje. Ministarstvo pravosuđa će prikupljene podatke dostavljati svakih šest mjeseci Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, do kraja mjeseca za prethodno polugodišnje razdoblje.

Pokazatelji učinka:

- a) Povećanje stope rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma;
- b) Skraćenje vremena trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju Roma pred sudom

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma;
- b) Prosječno vrijeme trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju pred sudom.

Izvori podataka:

- a) Izvješća Pučkog pravobranitelja;
- b) Sudska izvješća;
- c) Izvješća MUP-a;
- d) Ankete;
- e) Izvješća OCD-a.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Unapređenje djelotvornosti rada	<i>Nositelj:</i>	a) osnaženi kapaciteti			Kontinuirano	Sredstva Državnog

<p>nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju pojava oblika diskriminacije romske nacionalne manjine.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih službi kroz obrazovanje odgovarajućih kadrova o svim oblicima diskriminacije i mehanizmima njihovog suzbijanja b. jačanje nadzora nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu 	<p>nadležna TDU</p> <p><u>Provedbena tijela:</u></p>	<p>nadležnih službi</p> <p>b) pojačan nadzor nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu</p>				<p>proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>
<p>3.2 Vođenje baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo pravosuđa</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> sudovi</p>	<p>a) omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja</p> <p>b) broj neriješenih predmeta diskriminacije na kraju svakog razdoblja</p> <p>c) trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)</p>	<p>Dostava statističkih izvješća od strane sudova</p>		<p>Kontinuirano</p>	<p>Nisu potrebna dodatna financijska sredstva</p>

3.3 Praćenje statistike o zločinima iz mržnje	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Provedbena tijela:</u> MUP, DORH, Ministarstvo pravosuđa, sudovi	a) ažurnost sudova u rješavanju predmeta zločina iz mržnje dospjelih na sudove b) omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (šest mjeseci) c) broj neriješenih predmeta zločina iz mržnje na kraju svakog razdoblja d) trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)	Dostava statističkih izvješća od strane sudova		Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva
---	---	--	--	--	--------------	--

Posebni cilj 4: Smanjiti pojavnost nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će provedene mjere usmjerene na postizanje veće djelotvornosti policije u otkrivanju i sprečavanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama, implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, posebice projekata „Reforma operativnog-preventivnog rada policije u odori“ i „Kriminalističke prevencije“. Pored toga Romi će biti poticani na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja te će se poboljšati evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata. Vršit će se stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provođenju mjera za suzbijanje pojavnosti nasilničkog ponašanja prema Romima te njihova senzibilizacija u pogledu rada s pripadnicima romske zajednice.

Pokazatelji učinka:

- a) Smanjenje stope nasilničkog ponašanja i rasno motiviranog nasilja - zločina iz mržnje;
- b) Smanjenje pojavnosti nasilja nad Romima unutar romskih zajednica;
- c) Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja počinjenih od strane Roma.

Polazne vrijednosti:

- a) Stope nasilničkog ponašanja i rasno motiviranog nasilja - zločina iz mržnje u 2012. godini;
- b) Stopa pojavnosti nasilja nad Romima unutar romskih zajednica u 2012. godini;
- c) Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja počinjenih od strane Roma.

Izvori podataka:

- a) Izvješća MUP-a.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
4.1 Postizanje veće djelotvornosti policije u otkrivanju i sprečavanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, posebice projekata „Reforma operativnog-preventivnog rada policije u odori“ i „Kriminalističke prevencije“ s ciljem implementacije Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, posebice projekata „Reforma operativnog-preventivnog rada policije u odori“ i „Kriminalističke prevencije“.	<u>Nositelj:</u> MUP u suradnji s pripadnicima romske zajednice, OCD <u>Provedbena tijela:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	a) broj i vrsta razriješenih kaznenih djela b) broj i vrsta prekršaja	Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova	a) broj i vrsta prijavljenih kaznenih djela b) broj i vrsta prekršaja	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u
4.2 Poticanje Roma na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja prema Romima te evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata. Cilj: Sprečavanje i smanjivanje kažnjivih radnji i rasno motiviranog nasilja – zločina iz mržnje.	<u>Nositelj:</u> MUP i ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske zajednice <u>Provedbena tijela:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave u suradnji s pripadnicima romske zajednice	a) broj razriješenih kaznenih djela-zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice	Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova	a) broj prijavljenih kaznenih djela-zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u

<p>4.3 Stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provođenju mjera iz "Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje", njihova senzibilizacija u pogledu rada s manjinskim skupinama, posebice pripadnicima romske zajednice, u cilju boljeg međusobnog razumijevanja i uvažavanja te sprječavanja svih oblika diskriminacije. Cilj: Edukacija i senzibilizacija policijskih službenika za rad s manjinskim skupinama, posebice romskom zajednicom, te upoznavanje s pravima i običajima romske zajednice i s Protokolom o postupanju u slučaju zločina iz mržnje</p>	<p><u>Nositelj:</u> MUP s drugim tijelima i organizacijama te pripadnicima romske zajednice</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave</p>	<p>a) broj policijskih službenika stručno usavršavanih u provođenju mjera iz Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje</p>	<p>Podaci o izvršenim edukacijama i ostalim aktivnostima vezano za spomenuti cilj</p>	<p>a) broj do sada educiranih policijskih službenika</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u</p>
<p>4.4 Jačanje proaktivnog rada policijskih službenika pri otkrivanju slučajeva trgovanja djecom unutar romske populacije</p>	<p><u>Nositelj:</u> MUP</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave</p>	<p>a) broj identificirane djece žrtava trgovanja ljudima unutar romske populacije</p>	<p>Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova</p>	<p>a.) broj prijavljenih kaznenih djela</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u</p>
<p>4.5 Jačanje programa u zajednici u cilju podizanja svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom</p>	<p><u>Nositelj:</u> ULJPPNM</p> <p><u>Provedbena tijela:</u></p>	<p>a) broj provedenih aktivnosti za podizanje svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom</p>			<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>

7.3 POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

Opći cilj:

Omogućiti romskoj populaciji, koja se iz različitih razloga ne obraća nadležnim tijelima, dostupnost informacija, pravnih savjeta i pravne pomoći.

Pojašnjenje: Primarna pravna pomoć, a osobito pravno savjetovanje i informiranje građana izvan i prije sudskih, upravnih i formalnih pravnih postupaka od osobite je važnosti za ostvarenje djelotvornog pravnog sustava u kojem se jednako štite prava svih. Romska populacija radi nedovoljnog poznavanja svojih prava, mehanizama za njihovo ostvarivanje, ali i hrvatskog jezika, treba podršku i poticaj za ostvarenje svojih prava te je stoga nužno osigurati preduvjete koji će im to omogućiti i olakšati.

Posebni ciljevi:

1. Povećati dostupnost besplatne pravne pomoći Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći;
2. Povećanje vidljivosti instrumenata besplatne pravne pomoći;
3. Podići razinu dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći.

Posebni cilj 1: Povećati dostupnost besplatne pravne pomoći Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći

Definicija:

Kroz sustavno informiranje građana Republike Hrvatske o mogućnostima koje nudi sustav besplatne pravne pomoći, Primjenom zakonskih odredbi, te sustavnom edukacijom svih pružatelja pravne pomoći, te nadležnih tijela i romske manjine omogućit će se dostupnost sustava pravne pomoći i pripadnicima romske nacionalne manjine, na način koji će za rezultat imati iskorištavanje punog potencijala sustava, u skladu sa Zakonom propisanim uvjetima.

Pokazatelji učinka:

- a) Porast udjela pripadnika/ca romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć.

Polazne vrijednosti:

- a) Udio pripadnika/ca romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć u 2012. godini.

Izvori podataka:

- a) Evidencije OCD-a ovlaštenih za pružanje primarne besplatne pravne pomoći.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Edukacija pružatelja pravne	<i>Nositelj:</i>	a) broj održanih	Uredi državne uprave	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog

pomoći, nadležnih tijela i pripadnika romske nacionalne manjine kroz tematske okrugle stolove i javne tribine	Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, MUP	okruglih stolova i tribina	u županijama, OCD, MUP, Pučki pravobranitelj			proračuna u okviru redovne aktivnosti
---	--	----------------------------	--	--	--	---------------------------------------

Posebni cilj 2: Povećanje vidljivosti instrumenata besplatne pravne pomoći

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će provedene mjere i aktivnosti usmjerene na povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti, putem brošure koja na jednostavan način daje osnovnu uputu korisniku kako ostvariti pravo na pravnu pomoć (po potrebi ista se može i prevesti na romski jezik), info letaka i plakata koji će se distribuirati zavodima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova izravno na terenu.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika/ca romske nacionalne manjine.

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika/ca romske nacionalne manjine u 2012. godini.

Izvori podataka:

- a) Evidencije OCD-a ovlaštenih za pružanje primarne besplatne pravne pomoći.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1 Povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti putem brošure, info letaka i plakata koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova direktno na terenu.	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama <u>Provedbena tijela:</u>	a) izrađena brošura b) izrađeni i distribuirani info-letci d) izrađeni i distribuirani plakati		0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 3: Podići razinu dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći

Definicija:

Ovaj cilj podrazumijeva pristup ne samo sudovima, nego svim javnopravnim tijelima. Kako bi se povećala vidljivost besplatne pravne pomoći, provodit će se mjere koje uključuju aktivnosti informiranja javnosti preko kontakt točaka u županijama, plakatima koji će se distribuirati zavodima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u, na info-pultovima.

Pokazatelji učinka:

- a) Promijenjena percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći;
- b) Povećanje stope korištenja besplatne pravne pomoći.

Polazne vrijednosti:

- a) Percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći i tretiranja pojavnosti diskriminacije;
- b) Stope korištenja besplatne pravne pomoći.

Izvori podataka:

- a) Evidencije OCD-a ovlaštenih za pružanje primarne besplatne pravne pomoći;
- b) Ankete.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>3.1 Provođenje aktivnosti usmjerenih na informiranje romske populacije o mogućnostima koje pruža Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći organiziranjem tematskih okruglih stolova koji bi sustav besplatne pravne pomoći približili građanima, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine.</p> <p><u>Definicija:</u> Sustav besplatne pravne pomoći uspostavljen Zakonom o besplatnoj</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo pravosuđa</p> <p><u>Provedbena tijela:</u> Uredi državne uprave u županijama, ovlaštene OCD</p>	<p>a) Broj organiziranih tematskih okruglih stolova</p> <p>b) Broj sudionika</p>				Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

<p>pravnoj pomoći (NN 62/08 i 81/11) na jedinstven način osigurava pristup pravosuđu svima pod jednakim uvjetima uvažavajući njihov materijalni status i činjenicu da to pravo ne bi mogli ostvariti bez ugrožavanja vlastite egzistencije ili egzistencije članova kućanstva. U svjetlu novele Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći Ministarstvo pravosuđa će organizirati informativne okrugle stolove u cilju daljnjeg informiranja javnosti o mogućnostima koje sustav nudi građanima, pa tako i pripadnicima romske nacionalne manjine. Pripadnici romske nacionalne manjine ravnopravno sudjeluju u sustavu s pripadnicima ostalih manjina, kao i hrvatskim državljanima i strancima, pod uvjetima propisanim Zakonom. Također valja napomenuti da Uredi državne uprave kao prvostupanjska tijela koja odlučuju o zahtjevima građana za odobravanje korištenja pravne pomoći ne vode evidencije o podnositeljima zahtjeva njihovoj nacionalnoj pripadnosti, odnosno nisu ovlašteni zatražiti takav podatak od podnositelja zahtjeva, osim ako tu činjenicu stranka sama ne istakne.</p>						
---	--	--	--	--	--	--

8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA

Kako bi se osiguralo postizanje ciljeva, osim provedbe mjera, potrebno je kontinuirano praćenje njihovih rezultata i učinka kojeg postižu. Proces praćenja podrazumijeva sustavno i kontinuirano prikupljanje, analizu i korištenje informacija potrebnih u procesu upravljanja i donošenja odluka u okviru provedbe mjera i aktivnosti. Proces praćenja omogućuje nositeljima mjera i aktivnosti, ali i ciljanoj skupini procjenu tijeka provedbe te njenih učinaka. Praćenje je svojevrsan alat kojim se analizira postignuće planiranih rezultata u svrhu poboljšanja i donošenja odluka pri provedbi. Cilj praćenja je uočiti pozitivne pojave i razinu postignuća, ali i problema koji se javljaju tijekom same provedbe mjera i aktivnosti. Ovo daje mogućnost nositeljima mjera pravodobnu reakciju i prilagodbu pristupa te pravodobno i prilagođeno interveniranje. Ovo podrazumijeva redovno i sustavno praćenje izdataka, korištenja resursa, provedbe aktivnosti, ostvarivanja rezultata, upravljanja rizicima i održivosti rezultata.

Kako bi se poboljšale metode praćenja učinka mjera, pri izradi Strategije uzete su u obzir preporuke navedene u Okviru za praćenje Desetljeća za uključivanje Roma – Hrvatska, koje daju smjernice za postavljanje indikatora za mjerenje učinka mjera u četiri glavna područja uključivanja Roma – obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje i stanovanje.

Obrazovanje:

- a) stope pohađanja – podatak o najvišoj razini završene škole, odnosno najvećeg stupnja kojeg su pojedinci stekli
- b) stope završavanja (osnovnog i srednjeg obrazovanja) - broj djece koja završe ove razine obrazovanja za određenu školsku godinu, kao i praćenje završetka prema pojedinačnim školskim ocjenama
- c) stope odustajanja za osnovno i srednje obrazovanje
- d) stope upisa svih razina obrazovanja (osnovno, srednje, visoko obrazovanje) dobivanjem podataka o postotku članova kućanstva osnovnoškolske i srednjoškolske dobi i usporediti sa brojem onih koji su stvarno uključeni u obrazovni sustav na ovim razinama
- e) sudjelovanje u predškolskom odgoju
- f) vrste obrazovnih programa u osnovnim školama koje pokazuju uče li romska djeca prema redovnom nastavnom planu ili prema prilagođenom programu
- g) sudjelovanje romske populacije u obrazovanju za odrasle (formalnom i neformalnom)
- h) stope pismenosti

Zapošljavanje:

- a) stopa nezaposlenosti
- b) trajanje nezaposlenosti

- c) nezaposlenost treba pratiti prema stupnju obrazovanja
- d) zaposlenost prema spolu i zanimanju
- e) glavni izvori prihoda

Zdravlje:

- a) stopa smrtnosti i smrtnosti novorođenčadi
- b) stope procijepljenosti
- c) opseg pokrivenosti zdravstvenim osiguranjem - broja službeno osiguranih te u odnosu na mogućnosti da pacijent plaća doprinose za lijekove
- d) broje maloljetničkih trudnoća

Stanovanje:

- a) kvaliteta stanovanja – raspoloživi stambeni prostor po članu kućanstva te tip stambenog prostora (stan, kuća, baraka, daščara/koliba, drugo/ili, niz soba ili bez soba).
- b) pristup kućanstava infrastrukturi (adekvatni izvori vode (voda iz vodovoda u stanu ili dvorištu) ili pristup energiji (prvenstveno struji), osnovnoj infrastrukturi (unutarnji toalet, pristup kupaonici ili odlagalištu otpada) i socijalnoj infrastrukturi (vrtići, škole, javni prijevoz, trgovine, ambulante).

Strategija predviđa uspostavljanje/organiziranje sveobuhvatnijeg sustava prikupljanja podataka iz svih segmenata. U sustavima prikupljanja podataka iz svih segmenata u kojima se nacionalna strategija provodi bit će potrebno dopuniti obrasce, baze podataka i izvještaje na način da pružaju mogućnost evidencije pripadnika nacionalnih manjina. Kroz ovaj sustav trebalo bi u svakom od segmenata biti moguće pružiti pokazatelje za pripadnike romske nacionalne manjine, prema dobi i spolu. Pored tijela nositelja provedbe mjera u aktivnosti praćenja trebalo bi uključiti Državni zavod za statistiku, kao i relevantne istraživačke centre i institute.

Također je potrebno voditi računa o tome da se položaj romskih zajednica razlikuje se ovisno o regiji u kojoj se nalaze. U cilju provedbe te praćenja i evaluacije, potrebno je detaljnije objasniti regionalne razlike jer one i nadalje predstavljaju veliki izazov za osiguranje jednake razine dostupnosti socijalnih i zdravstvenih usluga.

Za uspješno praćenje provedbe potrebno je također osigurati preduvjete provedbom dvije temeljne aktivnosti (predradnje):

- a) mapirati ugrožene mikroregije i segregirana i marginalizirana naselja, kako bi se dobio pregled njihovog prostornog položaja te jasna slika stanja u svakoj od tih regija i njihove međusobne razlike

- b) na nacionalnoj razini donijeti naputak (ili odredbu) o etnički disagregiranom prikupljanju podataka, te prikupljanju podataka razvrstano prema spolu i dobi, koji će biti prenesen na niže razine, kako bi se dobili jasni podaci o statusu romske nacionalne manjine u različitim područjima
- c) uspostaviti mehanizme za prikupljanje podataka o provedbi mjera i aktivnosti vezanih za uključivanje i poboljšanje položaja romske nacionalne manjine sa svih razina na kojima se aktivnosti odvijaju – nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj, što uključuje podatke i pokazatelje tijela javne i izvršne vlasti, ali i podatke i pokazatelje aktivnosti i inicijativa civilnog sektora.

Posebni ciljevi:

1. Osigurati prikupljanje statističkih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi;
2. Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije;
3. Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije;
4. Unaprijediti metode praćenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice.

Posebni cilj 1: Osigurati prikupljanje statističkih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti bit će izrađeni ujednačeni obrasci za praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine, s usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju. Također, izradit će se i jednom godišnje ažurirati jedinstvena baza podataka o položaju Roma i Romkinja pri Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina VRH

Pokazatelji učinka:

- a) Izrađen atlas mikroregija
- b) Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi;
- c) Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja prava i pružanja društvenih usluga;

- d) Državna tijela, javne ustanove i službe te javnost imaju potpune i pouzdane informacije relevantne za kontrolu i suzbijanje diskriminacije;
 e) Uspostavljena baza podataka

Rok:

- a) Tijekom 2013. godine

Nositelj:

- a) TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku;
 a) ULJPPNM.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1U suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti izraditi ujednačene obrasce za praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine, sa usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju.	<u>Nositelj:</u> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku <u>Provedbena tijela:</u> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć	a) Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka b) Uspostavljena baza podataka c) Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja prava i pružanja društvenih usluga	Administrativni izvori (evidencije prema narodnosti i spolu koje vode pojedina tijela državne uprave kao i anketni način prikupljanja podataka	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i fondova EU
1.2 Izraditi i jednom godišnje ažurirati jedinstvenu bazu podataka o položaju Roma i Romkinja pri ULJPPNM	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Provedbena tijela:</u> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć	a) Uspostavljena baza podataka	Administrativni izvori (evidencije prema narodnosti i spolu koje vode pojedina tijela državne uprave kao i anketni način prikupljanja podataka	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova

Posebni cilj 2: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije

Definicija:

Implementirati nove statističke obrasce za centre za socijalnu skrb, domove socijalne skrbi te druge pružatelje usluga u sustavu socijalne skrbi, kojima će biti moguće praćenje statističkih podataka o korisnicima/cama socijalne skrbi i po nacionalnoj pripadnosti, što će uz informatizaciju sustava socijalne skrbi omogućiti bolje praćenje i ciljano provođenje mjera socijalne politike prema ovoj nacionalnoj manjini. Mjere u okviru ovog cilja uključit će analize izvješća zavoda/centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva, prikupljanje podataka i provođenje ciljanih istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga, longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja, kontinuirano praćenje pružanja pomoći socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave te snimanje stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave.

Objašnjenje:

Informatičko implementiranje novih statističkih obrazaca u centrima za socijalnu skrb, domovima socijalne skrbi te drugim pružateljima usluga u sustavu socijalne skrbi omogućit će praćenje statističkih podataka o korisnicima/cama socijalne skrbi i po nacionalnoj osnovi, što će nadalje omogućiti bolje praćenje i ciljano provođenje mjera socijalne politike prema pripadnicama romske nacionalne manjine.

Pokazatelj učinka:

- a) Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života.

Polazna vrijednost:

- a) Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života (UNDP, Svjetska Banka, DG Regio – Anketa kućanstava, 2011.).

Izvori podataka:

Anketna istraživanja te rezultati istraživanja Državnog zavoda za statistiku s područja društvenih statistika (vitalna statistika, statistika pravosuđa, statistika obrazovanja) Nositelj aktivnosti:

- a) Ministarstvo socijalne politike u suradnji sa znanstvenim institucijama (npr. Studijski centar socijalnog rada, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, UNDP i dr.).

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početa vrijednost	Rok	Financijska sredstva
--------------	--	-----------------------------	--	--------------------------	------------	-----------------------------

2.1 Provoditi analize izvješća zavoda/centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva)	<u>Nositelj:</u> MSPM <u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo zdravlja, MZOS, MUP, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD	a) Izrađena skupna izvješća	Izvješća i evidencije Ministarstva zdravlja, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva unutarnjih poslova, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva	a) Skupna izvješća za 2012.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
2.2 Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga	<u>Nositelj:</u> MSPM <u>Provedbena tijela:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, policija, JL/P(R)S, OCD	a) Broj provedenih ciljanih istraživanja b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti	Evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji organizacija civilnog društva	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova
2.3 Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja	<u>Nositelj:</u> MSPM <u>Provedbena tijela:</u> Znanstvene institucije u suradnji s romskim udrugama i JL/P(R)S	a) Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti	Provedena istraživanja o zdravstvenim navikama i zdravstvenom statusu romske populacije, evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji organizacija civilnog društva	a) Podaci koji ukazuju na određene zdravstvene navike i zdravstveni status romske populacije		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
2.4 Kontinuirano pratiti pružanje pomoći socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave	<u>Nositelj:</u> <u>Provedbena tijela:</u>					
2.5 Praćenje stanja u područjima socijalne skrbi, obrazovanja i	<u>Nositelj:</u> MSPM					Sredstva Državnog proračuna u okviru

socijalne zaštite kroz suradnju nadležnog centra za socijalni rad, vijeća odnosno predstavnika romske nacionalne manjine i nadležnog upravnog tijela jedinice lokalne samouprave	<u>Provedbena tijela:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, obrazovne ustanove, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, OCD					redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
2.6 Provesti snimku stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave	<u>Nositelj:</u> JL/P(R)S <u>Provedbena tijela:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, vijeća romske nacionalne manjine, OCD	a) Izvješća o provedenim snimkama stanja u romskim zajednicama		a) Snimke stanja provedene u 2012.		Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

Posebni cilj 3: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije

Definicija:

Osmisliti i provoditi različite alate kojima će se omogućiti sustavno prikupljanje podataka o zdravlju i zdravstvenim navikama romske populacije te na taj način omogućiti sustavno praćenje napretka provedenih mjera usmjerenih na poboljšanje zdravstvene zaštite i sveukupnog zdravlja romske populacije.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj i vrsta metoda i alata za prikupljanje podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije.

Polazna vrijednost:

- a) Provedene epidemiološke ankete, ili obrasci za praćenje kod obiteljskog liječnika preko Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH).

Izvori podataka:

- a) Izvješća i evidencije tijela i službi koje prikupljaju podatke o zdravlju

Nositelj aktivnosti:

- a) Ministarstvo zdravlja u suradnji sa Državnim zavodom za statistiku i znanstvenim institucijama (npr. Studijski centar socijalnog rada, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, UNDP i dr).

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1 Provoditi analize izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Provedbena tijela:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi	a) Izrađena skupna izvješća	Izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi	a) Skupna izvješća za 2012.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
3.2 Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o zdravstvenim navikama, zdravlju, korištenju zdravstvene zaštite i broju neosiguranih osoba	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Provedbena tijela:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S i druge udruge	a) Broj provedenih ciljanih istraživanja b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi i spolu	Evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji organizacija civilnoga društva	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; Sredstva međunarodnih i EU fondova
3.3 Provoditi longitudinalna	<i>Nositelj:</i>	a) Broj i vrsta	Provedena	a) Podaci koji		Sredstva Državnog

istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz promjene zdravstvenih navika i zdravstvenog statusa	Ministarstvo zdravlja <i>Provedbena tijela:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, ULJPPNM, druga državna tijela i uredi, romske i druge udruge	longitudinalnih istraživanja; b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi i spolu; c) Učestalost pojavnosti nasljednih bolesti, najčešće zastupljene bolesti i smrtnost unutar romske populacije u odnosu na vrstu bolesti.	istraživanja o zdravstvenim navikama i zdravstvenom statusu romske populacije, evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji organizacija civilnog društva	ukazuju na određene zdravstvene navike i zdravstveni status romske populacije		proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
---	--	--	---	---	--	---

Posebni cilj 4: Unaprijediti metode praćenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice

Definicija:

U svrhu postizanja ovog cilja bit će izrađena analiza o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi ostvarivanja prava zastupljenosti propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Pokazatelj učinka:

- Izrađena analiza društvene i političke uključenosti Roma na temelju obrazaca za prikupljanje i praćenje podataka;
- Ostvarivanja prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima.

Izvor i način prikupljanja:

- Popis birača 2011.;
- Ankete;
- Izvješća o djelatnostima udruga i potporama.

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
4.1 Izrada analiza o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavničkim tijelima JL/P(R)S radi ostvarivanja prava zastupljenosti u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave u suradnji sa uredima državne uprave u županijama, Udrugom gradova i Udrugom općina <u>Provedbena tijela:</u> Ministarstvo uprave	Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S – nakon lokalnih izbora 2013.	Popis stanovništva 2011.; Podaci uz popisa birača sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina; Analiza zastupljenosti i ostvarivanja prava	0	II - III kvartal 2013.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
4.2 Edukacija romske nacionalne manjine, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesu odlučivanja, ostvarivanju prava i većoj uključenosti u društveni život, uključujući savjete mladih	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Provedbena tijela:</u> Ostala TDU	a) Broj i teme održanih seminara b) Broj sudionika, razvrstanih po dobnoj i rodnoj pripadnosti; c) Broj pokrenutih i realiziranih inicijativa, podaci razvrstani po rodnoj pripadnosti voditelja i vrste inicijativa	Izvješće ULJPPNM	0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

9. USKLAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

Mjera	Nositelj/ Provedbena tijela	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Početna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1 Kontinuirano praćenje ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava Roma u skladu s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava te aktivno djelovanje u međunarodnim organizacijama (UN, VE, OEES) kao i kroz EU i njena tijela te agencije	<i>Nositelj:</i> MVEP, ULJPPNM <i>Provedbena tijela:</i> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju	a) ostvarena komunikacija s međunarodnim mehanizmima na području ljudskih prava, te povratne informacije (reakcije) na izvješća istih u dijelu u kojem se odnose na Rome i zaštitu njihova prava b) aktivnosti poduzete na međunarodnoj razini, vezano uz pitanja zaštite Roma i njihovih prava	a) primjenom metodologije vezane uz pripremu odgovora na upite međunarodnih mehanizama vezanih uz zaštitu prava Roma, a koja metodologija obuhvaća: - izvješća pojedinih TDU; - statističke pokazatelje TDU; - odgovore TDU na upitnike b) predstavnici nacionalnih izaslanstava za nastupe u međunarodnim organizacijama prolaze kroz stručnu pripremu koja uključuje prikupljanje podataka te formulaciju službenih stajališta prema pojedinim istaknutim pitanjima vezanim za	a) svi dosadašnji odgovori na upite međunarodnih mehanizama, a koji odgovori sadrže podatke vezane uz ostvarivanje prava Roma b) prethodna nacionalna stajališta kao i već poduzete aktivnosti s ciljem kontinuiteta daljnjeg napretka u rješavanju romskih pitanja te saznanja o radu međunarodnih organizacija, u cilju daljnjeg aktivnog doprinosa na području promicanja i zaštite prava Roma	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

			zaštitu prava Roma			
1.2 Praćenje politika prema Romima u drugim državama, posebice u regiji te snaženje bilateralnih odnosa u kontekstu rješavanja njihovih zajedničkih problema	<u>Nositelj:</u> MVEP, ULJPPNM	a) poduzete aktivnosti na bilateralnoj razini	diplomatske aktivnosti	a) dosadašnje diplomatske aktivnosti	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.3 Koordinacija pripreme nacionalnih izvješća prema međunarodnim ugovorima na području ljudskih prava, uključujući i izvješćivanje prema Univerzalnom periodičkom pregledu Vijeća za ljudska prava, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje o ljudskim i manjinskim pravima Roma	<u>Nositelj:</u> MVEP <u>Provedbena tijela:</u> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju	a) broj provedenih aktivnosti u kontekstu izvještavanja ugovornih tijela	primjenom metodologije vezane uz procese izvještavanja ugovornih tijela u dijelu koji se odnosi na zaštitu prava Roma, a koja metodologija obuhvaća: - izvješća pojedinih TDU; - statističke pokazatelje TDU; - odgovore TDU na upitnike; - rad u <i>ad hoc</i> inter-resornim radnim skupinama, osnovanima radi sačinjavanja detaljnih nacionalnih izvješća	a) sva dosadašnja izvješća prema međunarodnim ugovornim tijelima, a koja sadrže podatke vezane uz ostvarivanje prava Roma	Slijedom dinamike, odnosno periodičnosti izvješćivanja	Nisu potrebna dodatna sredstva
1.4 Praćenje procesa usklađivanja zakonodavstva s međunarodnim standardima, s posebnim naglaskom na pravnu stečevinu Europske unije	<u>Nositelj:</u> MVEP	a) dopune i izmjene zakonodavstva	redovite aktivnosti nadležnih službi Ministarstva vanjskih i europskih poslova	a) sam proces izvještavanja predstavlja kontinuirani napredak te je transparentan i mjerljiv (redovita izvješća EU kao i RH sadrže sve podatke o usklađivanju zakonodavstva)	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU AKCIJSKOG PLANA

Za provedbu Akcijskog plana nužno je unutar Državnog proračuna na stavkama pojedinih ministarstava i ostalih nadležnih tijela osigurati financijska sredstva koja će omogućiti kvalitetnu implementaciju mjera sukladno djelokrugu rada i obvezama pojedinih nositelja uključenih u provedbu. Nositelji koji nemaju proračunske pozicije za aktivnosti namijenjene poboljšanju položaja romske nacionalne manjine, već se one financiraju u sklopu redovite djelatnosti, trebaju osigurati transparentnost financiranja mjera i aktivnosti proizašlih iz Akcijskog plana. Po načelu podijeljene odgovornosti između države i lokalne zajednice, potrebno je poticati izdvajanje većih sredstava u županijskim, gradskim i općinskim proračunima za provedbu mjera usmjerenih poboljšanju položaja romske nacionalne manjine.